1843.

LEEUWARDER

COURANT.

BUITEN No. 31 TE ZEGELEN

DINGSDAG den 18 APRIL.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

PROVINCIE VRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 28 April 1843, des voormiddags te *tien* uren, zal aan het Gouvernementshuis te *Leeuwarden*, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving en vervolgens bij opbod, worden aanbesteed:

1. Het Onderhoud en eenige Herstellingen over 1843 der Havenwerken aan de *Lemmer* en *Tacozijl*, — en
2. Het Onderhoud als voren der Werken van de Groote Zeesluis de *Nieuwezijlen* onder Engwierum, met en benevens de Vernieuwing der Buiten-Vloeddeuren in de Middelkoker van die Sluis.

De Bestekken hiertoe zullen *tien* dagen te voren ter lezing liggen aan opgemeld Gouvernementshuis en bij den Sluiswachter aan de *Nieuwezijlen*, benevens in de voor deze Provincie gebruikelijke Logementen of leesplaatsen; — terwijl voorts op den *vierden* dag vóór de aanbesteding de noodige aanwijzingen door de op de plaats aanwezige Opzigters aan de gegadigden zullen worden gedaan, en inmiddels ook de nader verlangde inlichtingen te bekomen zijn bij de Heeren Hoofd-Ingenieur *A. C. Kros*, en den Provincialen Ingenieur *C. J. Bolten*, te Leeuwarden.

Leeuwarden, den 15 April 1843. — *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-* en *Roggebrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 14 April 1843, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,75.
Van de *Rogge* per last . . . . - 198,00.

Leeuwarden, den 15 April 1843. — *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den 7 April.* Op de beurs verspreidde zich het gerucht van eene aanstaande nieuwe staatsleening tegen 5 pCt., waardoor onze staats-papieren merkelijk achteruitgingen. De hoogte dezer rente doet echter reeds vermoedens tegen de geloofwaardigheid van dit gerucht ontstaan, daar de hooge koers der laatste leening bewijst, dat Oostenrijk, wanneer het geld wil opnemen, zich hetzelve onder billijker voorwaarden verschaffen kan. Uit goede bronnen kan verzekerd worden, dat zulk eene financiële operatie, ten minste niet in dit jaar, zal plaats hebben.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 11 April.* Uit Weenen waren reeds sedert eenige dagen lagere beursnoteringen ontvangen, die ook hier eenige terugwerking, hoewel van weinig beteekenis, op de Oostenrijksche fondsen, inzonderheid op de verschillende loten en Weener Bankactien, te weeg bragten. Doch heden werden onze kapitalisten hoogelijk ontroerd door de met den Weener post van 7 dezer aangebragte gevoelige daling; deze ontsteltenis nam meer en meer toe, omdat weldra de meest tegenstrijdige geruchten in omloop kwamen; zoo verhaalde men, dat Oostenrijk eene groote 5 pCts. geldleening wilde aangaan, dat de Servische kwestie gevaarlijke verwikkelingen onder de groote Mogendheden begon te weeg te brengen, dat het Russische kabinet eerlang eene militaire demonstratie aan de Turksche grenzen zoude maken, dat prins *Metternich* plotseling ziek was geworden, enz. Al deze geruchten missen echter den stempel der echtheid, met uitzondering misschien van de mogelijkheid eener militaire demonstratie van Rusland tegen de Porte. Een van goed onderrigte hand ontvangen brief uit Weenen echter schrijft deze daling eeniglijk toe aan belangrijke verkoopen voor rekening van verscheiden Weener huizen, die al te uitgestrekte speculatien in spoorweg-actien, vooral in die der noordbaan hadden gedaan. De gedurende den ochtend in onze effekten-societeit geheerscht hebbende schrik nam ter beurze wederom grootendeels af toen men door goed onderrigte lieden herhaaldelijk hoorde verzekeren, dat geene gegronde reden voor wezenlijke bezordheid aanwezig was. Ten gevolge hiervan hielden zich de Oostenrijksche fondsen vrij wel in vergelijking van de daling te Weenen.

— In eenen brief van den Donau wordt gezegd, dat de verschijning der komeet geene geringe verslagenheid onder de Turken heeft te weeg gebragt; zij beschouwden haar als eene bevestiging van de oude voorspelling, dat zij in een der jaren tot 1850 Europa zouden verlaten en naar het land van hunnen oorsprong, Klein-Azie, moeten terugkeeren. Thans brengen zij dit hemelverschijnsel in onmiddellijk verband met de Servische twistzaak en slaan met verdubbelden angst de oogen naar de grenzen van Rusland.

Andermaal komt het gerucht in omloop, dat van wege Pruissen bij de bondsvergadering de voorslag zal worden gedaan om, in al de Duitsche landen het Pruissische stelsel van landweer aan te nemen; naar het zich laat aanzien heeft dit gerucht echter tot dus ver geenen grond.

Daarentegen schijnt het zich te bevestigen, dat de Pruissische regering het plan om verscheiden groote en kleine vestingen op deszelfs oostelijke grenzen aan te leggen thans wederom heeft opgevat en binnen kort met den aanleg van groote fortificatien rondom Koningsbergen een begin zal worden gemaakt.

ENGELAND.

LONDEN, *den 12 April.* Door eene ontploffing in eene kolenmijn te Stormont, bij Newcastle, zijn eenige dagen geleden zeven en twintig mannen en jongens plotseling van het leven beroofd en zeven anderen zwaar bezeerd.

— Naarmate het gebruik maken van den tunnel onder den Theems toeneemt, waar eergisteren nagenoeg zeventienduizend personen zijn doorgegaan, toonen de gaauwdieven ook meer en meer dat zij hun handwerk evenzeer onder als boven water weten te drijven, want reeds zijn verscheiden hunner in handen der politie gevallen.

— Terwijl men over Duitschland berigt ontvangt, hoe alle groote Mogendheden, de eene na de andere, de Porte in hare tegenkanting tegen Rusland, ter zake de Servische aangelegenheden, als het ware verlaten en, op voorbeeld van Oostenrijk, haar tot toegeven nopen, behelsde eergisteren de *Times* een *leading-* of hoofd-artikel, dubbel opmerkelijk wanneer men daarbij in aanmerking neemt, dat dit voornaamste onzer dagbladen een der hoofdtolken is van ons tegenwoordig ministerie en een der sterkste voorstanders van de behoudende beginselen. Zie hier hoe het zich uitdrukt:

„ De zaken van Servie, die eenen tijd lang het onderwerp van veel twijfel en onzekerheid, ten minste in dit gedeelte van Europa, geweest zijn, schijnen thans, op het punt van voleindiging, zoo al niet van vereffening te zijn. Doch, indien wij ons niet vergissen, zoo zal de uitkomst der jongste briefwisseling tusschen den Keizer van Rusland en de Porte een volstrekt gebrek aan kracht en behendigheid doen blijken, daar waar die hoedanigheden het dringendst noodig waren, en zal aan het hof van St. Petersburg eene zeer aanmerkelijke vermeerdering van invloed op den regter oever van den Donau verschaffen, onder den schijn van eene strikte gehechtheid aan de bij traktaat vastgestelde regelen en onder al de formaliteiten van een vriendschappelijk genit verlangen.

„ De afzetting van Vorst *Michael Obrenowitsch* was, gelijk geheel de wereld weet, ten uitvoer gebragt door eene omwenteling (of insurrectionele beweging, welke thans blijkt het werk der nationale partij in Servie geweest te zijn, handelende in overeenstemming met de Turksche gezagthebbers. De redenen, welke de Porte bewogen kunnen hebben, om deze verandering eerst aan te moedigen en naderhand goed te keuren, waren van onderscheiden aard; doch onder andere beweert men', dat, naar men ten minste gelooft, Vorst *Michael* zich met grond bij de Porte gehaat gemaakt had door het aandeel, hetwelk hij had genomen in die uitgestrekte zamenzwering, welke de jongste onlusten in Bulgarije ten gevolg heeft gehad. De hoofden der volkspartij in Servie worden van den anderen kant gezegd, zich meer van harte aan de souvereiniteit der Porte gehecht te hebben, naar mate van het gevaar, waarmede Rusland hunne gewestelijke onafhankelijkheid en hunne nationale gebruiken bedreigde.

„ Doch, welke beweegreden ook de Porte gehad mag hebben, om de voorkeur te geven aan eenen nieuwen, door de volkspartij in Servie ondersteunden Vorst te verkiezen boven den jeugdigen vertegenwoordiger der familie *Obrenowitsch*, zoo was er in de wijs, om die verandering tot stand te brengen een zeer ernstige misslag begaan. De naam alleen eener volksomwenteling was volkomen toereikend, om Oostenrijk al zijne gewigtige belangen aan den Donau en de Sau over het hoofd te doen zien; en in plaats van met schranderheid eene gebeurtenis te baat te nemen, welke voor deszelfs invloed op de aangrenzende provinciën van Europisch Turkye zoo gunstig was, getroostte het zich, op het eerste blijk van het ongenoegen des Zelfheerschers, eene inschikkelijkheid voor Ruslands staatkunde te toonen. Deze kleinmoedige verzaking van hetgeen voor de Oostenrijksche Monarchie indedaad een belang van het hoogste gewigt mag heeten, is te minder verklaarbaar, daar Prins *Metternich* alle reden had om op de harteliijke ondersteuning van Engeland en Frankrijk te rekenen, hoezeer deze Mogendheden, uithoofde hunner aardrijkskundige ligging, zich niet aan het hoofd der te Konstantinopel gevoerd wordende onderhandeling konden stellen. Wat er ook van zij, het Weener kabinet wilde liever, zich aan verliezen en vergruizingen van allerlei aard onderwerpen, dan een voordeel aannemen, dat uit een' opstand afkomstig was.

„ Er wordt niet betwist, dat de Sultan het volstrekte regt had om den regerenden vorst van Servie af te zetten zonder eenige andere mogendheid te raadplegen; ja, wat meer is, dat, daar het regerende stamhuis *Obrenowitsch* deszelfs titulaire erfelijke waardigheid aan eene daad van den Sultan alleen verschuldigd was, even zoo de Sultan alleen die daad naar zijn welgevallen kon intrekken. Doch, ofschoon deze daadzaken en regten door het kabinet van St. Petersburg uitdrukkelijk erkend worden, beweert men, en met reden, dat bij de benoeming van den opvolger des vorigen vorstes de formaliteiten, bij traktaat tusschen Rusland en de Porte vastgesteld, geheel en al verzuimd zijn. De Sultan had ontwijfelbaar het regt om Vorst *Michael* af te zetten, maar Vorst *Alexander Georgewitsch* kon deszelfs wettige opvolger worden, eeniglijk bij verkiezing (*election*).

„ Men verneemt, dat het antwoord, hetwelk de Keizer van Rusland op den brief des Sultans gezonden heeft, hierop ook nederkomt; en het hof van St. Petersburg eischt als *ultimatum*, dat de formaliteiten eener verkiezing striktelijk in acht genomen zullen worden. Thans zal het te bezien staan, of de Porte, al dan niet, op dit punt zal toegeven. Toegeven in Ruslands eisch, ook onder deszelfs zoodanig verzachten vorm, is eene erkentenis, dat de jongste handelingen der Porte in Servie onwettig waren, en het vorstendom wordt dus verlaagd van den rang eener provincie, door een' regtstreeks benoemde des Sultans bestuurd, tot dien van Wallachije en Moldavie, waar Rusland met den Divan het beschermheerschap over den titulairen Vorst in deelgenootschap oefent. Weigert daarentegen de Porte om de verkeerdheid, welke begaan geworden is, door niet te zorgen, dat de formaliteit der verkiezing stiptelijk in acht genomen wierd, te herstellen, zoo heeft de Russische ambassadeur bevel om Konstantinopel te verlaten en nadere bevelen af te wachten.

„ De meest waarschijnlijke uitkomst is, dat de verkiezing zal plaats grijpen en de benoeming van *Czerny-Georges* zoon met den wettelijken vorm bekleeden zal. Maar van den anderen kant is de Porte wel bewust, dat zij door de overige mogendheden niet verlaten zal worden en dat, hoe dreigender Ruslands houding wordt, de Sultan des te meer op de ondersteuning zijner bondgenooten mag rekenen.

— Berigten uit China geven hoop dat de onderhandelingen wegens het tarief op eene gemakkelijke wijze ten einde zullen kunnen gebragt worden, te meer dewijl de bepalingen der Chinezen te dien opzigte op zeer vrijgevige beginselen rusten. Omtrent de opium meent men daar te lande dat een inkomend regt van vijftien percent voldoende zou zijn tot uitdelging van den ongeoorloofden handel.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 12 April.* Door den graaf *de Larochejaquelin* is gisteren aan den president van de Kamer der gedeputeerden het voorstel ingediend tot inlassching van een artikel in het reglement der Kamer, waarbij bepaald zou worden, dat, bij de behandeling van wetsontwerpen, tot de uitvoering van groote openbare werken betrekkelijk, ieder gedeputeerde, die bij zoodanige onderneming, als houder van aandeelen of anderzins, financieel belang heeft, zich van de stemming zal hebben te onthouden.

Dit voorstel is heden in de afdeelingen onderzocht, en de verwerping daarvan door onderscheiden leden geëischt, welke het als een aanslag op de eer en waardigheid der Kamer aanmerkten. In zoodanigen geest hebben ook de ministers van binnen- en van buitenlandsche zaken zich in hunne afdeelingen daarover uitgelaten, en naardien naauwelijks dertig leden hunnen bijval aan den voorslag verleend hebben, zal die mogelijk niet eens het onderwerp der openbare beraadslagingen uitmaken.

— De tijd zal leeren met welk inzigt, maar aan de stad Parijs zal, zoo men verzekert, een zeer zonderling voorstel, en hoedanig aan menige stad hoogst welkom zou wezen, worden gedaan. Er heeft zich namelijk eene maatschappij, waarvan de organisatie reeds zeer ver gevorderd is, gevormd, die voornemens zoude wezen aan de stad Parijs den voorslag te doen, al de straten der hoofdstad kosteloos te verlichten, tegen eene concessie van veertig of vijftig jaren. Na verloop van dien tijd zou de maatschappij nog bovendien aan de stad Parijs afstand doen van al de fabrijken en leidingen, die zij daargesteld zou hebben. Dit zou voor de stad Parijs eene bezuiniging opleveren van nagenoeg 1,200,000 franken 's jaars, of van 48 millioen in de veertig jaren.

BELGIE.

BRUSSEL, *den 13 April.* De kamers hare werkzaamheden volbragt hebbende, is de wetgevende zitting van 1842 op 1843, gisteren bij koniklijk besluit gesloten geworden.

— Naar men verneemt heeft de Koning bij zijne laatste inspectie der kazernen zich ontevreden getoond over de wijze, op welke de soldaten in het algemeen gehuisvest zijn, en verlangd, dat met den eersten daarin doeltreffende veranderingen zullen worden gemaakt.

— In verscheidene garnizoens-plaatsen hadden de officieren hun voornemen bekend gemaakt, om den afgetreden minister van oorlog, generaal *de Liem*, eenig bewijs van hunne hoogachting te geven. De genoemde generaal heeft hen echter, door middel van eenen in de openbare dagbladen geplaatsten brief, ernstig uitgenoodigd om daarvan af te zien.

— In Belgie, alwaar sedert 1839 de verpligte dienst der miliciens tot acht jaren is verlengd, schijnt altijd veel tegenzin daartegen te heerschen. Het is laatstelijk in de Kamer der Gedeputeerden aangekondigd, en niet tegengesproken, dat het aantal militaire gevangenen 3000 beloopt. In de militaire strafgevangenis van Aalst schijnt eene soort van opstand te zijn uitgebroken, omdat het den Koning had behaagd een zeker aantal der gevangenen ontslag te verleenen, doch met bepaling, dat zij hunne militaire dienst zouden hervatten.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 14 April.* Men verneemt dat H. K. H. Mevrouw de Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach (Prinses *Sophia* der Nederlanden) tegen de helft der volgende maand, Mei in deze residentie verwacht wordt, ten einde een bezoek bij hare Koninklijke Ouders af te leggen, en dat

... waarschijnlijk door haren Doorluchtigen Gemaal zal vergezeld worden.

— De Hooge Raad heeft gisteren uitspraak gedaan op de voorziening in cassatie in het belang der wet, door den procureur-generaal bij den Raad ingesteld, tegen het arrest van het Provinciaal Hof van Noord-Brabant, van 21 December 1842, waarbij de drie Gezusters *Jaspers* vrijgesproken zijn van de tegen haar ingebragte beschuldiging van wederspannigheid jegens openbare overheden in de uitoefening van derzelver functien gepleegd, enz., en zulks onder anderen op grond, dat het besluit des Konings van 25 October 1815, nopens de inkwartiering, niet behoorlijk zou afgekondigd en in het *Staatsblad* geplaatst zijn.

De Hooge Raad heeft zich met deze voorziening in cassatie vereenigd en *het arrest van het Hof van Noord-Brabant in het belang der wet vernietigd*, zonder dat daardoor eenig nadeel aan partijen kan worden toegebragt.

De Hooge Raad heeft bij deszelfs arrest, onder anderen, uitgemaakt, dat aan het besluit van 25 October 1815, hetwelk niet behoorlijk is afgekondigd, geene verbindende kracht kan worden toegekend; dat dit echter geenszins het geval is met het besluit van 4 Januarij 1809, dat behoorlijk daargesteld en nimmer ingetrokken is; dat de ingezetenen daarbij verpligt worden, aan de troepen onderhoud en huisvesting te verleenen; dat die verpligting door art. 210 der grondwet geenszins is komen te vervallen, vermits toch, ingevolge dat art., eene schadeloosstelling daarvoor wordt toegekend; dat die verpligting door het *tweede* der additionele artikelen van de grondwet, is blijven bestaan; dat de burgemeesters verpligt zijn, voor de behoorlijke huisvesting der troepen zorg te dragen; dat de burgemeester van Oosterhout, alzoo in de uitoefening zijner bediening door woorden beleedigd is, strekkende om hem in zijne eer en kiesheid te kwetsen en aan te randen; en dat, door het niet uitspreken op deze wanbedrijven der door de wet gevorderde straffen, geschonden zijn art. 1 der wet van 6 Maart 1818 en art. 209, 211, 222 Wetboek van Strafregt.

Van den 13den. Bij besluit van 10 April is de heer Dr. *A. van Beek* door Z. M. benoemd tot lid van het collegie van raden en generaal-meesteren der Munt.

— De heer *Anselm van Rothschildt* is van hier vertrokken. Men verzekert, dat deze voorname financier ook zijne medewerking wil verleenen aan de conversie der Nederlandsche openbare schuld. Men verzekert tevens, dat Z. Exc. de minister van financien niet alleen bereid is, om belangrijke wijzigingen ten aanzien van het wetsontwerp ter conversie voor te stellen, maar zich te bepalen tot de uitgifte van een enkel, namelijk een 3 pct. nieuw fonds, zoo gezegd wordt tegen een minimum van 71.

HARDERWIJK, *den 12 April.* Eene treurige gebeurtenis heeft alhier plaats gehad. *Hendrik Riksen*, oud 41 jaren, vroeger militair, leefde te Hoorn, bij de garnizoenstroepen geplaatst, met *J. v. B.* gescheiden huisvrouw van *E.*; daar werd *Riksen* tot de militaire gevangenis verwezen, herkreeg, onder beding als soldaat naar de Oost-Indien te vertrekken, zijne vrijheid en kwam alhier, waar *J. v. B.* hem volgde. Wegens ligchaamsgebreken uit de dienst ontslagen zijnde bleef hij met voornoemde *J. v. B.* huishouden; doch er onstond tweedragt en circa anderhalf jaar geleden begaf *Riksen* zich vrijwillig naar de kolonie van weldadigheid. Van tijd tot tijd schreef hij aan *J. v. B.* en bedreigde haar soms, zoo hij los kwam, hun kind eenen wees te maken. Den 7 dezer ontslagen begaf hij zich herwaarts, kwam gisteren morgen circa tien ure hier aan, en gaat terstond naar het huis van *J. v. B.*, vraagt aan de dochter, waar is uwe moeder? Die gaat daar juist heen, ik zal haar roepen; doet dat niet zegt hij; en hij snelt de vrouw achterna, roept haar bij den naam, pakt haar om den hals trekt een mes en steekt hetzelve, na eene poging gedaan te hebben aan haren hals, haar in de linkerzijde. Inmiddels vliegen de omstanders toe. De booswicht werpt bedaard het moordtuig op den grond en zegt: nu heeft zij genoeg, het is haar verdiend loon, laat mij gaan, ik begeef mij tot den regter ook ik moet er aan; neemt in het voorbijgaan eener kroeg een glas jenever en spoedt zich naar het raadhuis. Daar bekende hij terstond aan den heer burgemeester zijne misdaad; doch ontkende, hoewel verward, met voorbedachten rade zoo gehandeld te hebben. De vrouw, intusschen naar huis gebragt en met zorg en hulpvaardigheid, bij afwezigheid des stads heelmeesters, door den officier van gezondheid 1ste klasse, doctor *C. Gobée*, verpleegd, had twee kwetsuren van minderen aard aan de hand en eene zware in de linker zijde bekomen, waardoor het longgeweefsel gekwetst is. Zoodat die vrouw gisteren en heden in levensgevaar verkeert. De dader bleef echter bedaard; doch toen dezen avond de cipier hem zijn avondeten wilde brengen, vond hij een lijk. *Hendrik Riksen* heeft met een touw, gehaald uit zijne stroomatras, een einde aan zijn rampzalig leven gemaakt.

LEEUWARDEN, *den 17 April.* Men verneemt dat het Z. M. heeft behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van den 19 Maart 1833, no. 75, 1°. het Departement van Oorlog te magtigen, om de miliciens der ligting 1842, die bij de verschillende korpsen der armee in reserve zijn geplaatst, voor den tijd van *drie maanden*, en wel van den 1 *Junij* tot den 31sten *Augustus* dezes jaars, in werkelijke dienst op te roepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden; 2°. te bepalen *a.* dat de manschappen, die door ziekte of andere redenen mogten worden verhinderd, op den bestemden tijd bij het korps op te komen, of de instructie gestadig bij te wonen, mitsgaders zij, die daarin achterlijk mogten blijven, na het eventueel vertrek met groot verlof der overige miliciens, zoo veel langer in werkelijke dienst zullen worden gehouden, als dit noodig zal worden geoordeeld; *b.* dat er op den 15den Augustus eerstkomende, bij de onderscheidene korpsen, onder al de miliciens uit de reserve in active dienst opgeroepen, eene loting zal plaats hebben, welke zal uitmaken, wie hunner, ter aanvulling van het één-vierde gedeelte der nationale militie, hetwelk voorbehouden is te zamen te doen blijven, dadelijk voor den tijd van *een jaar* in werkelijke dienst gehouden, of wel, bijaldien het belang van de dienst zulks noodzakelijk mogt maken, later weder onder de wapenen geroepen zal moeten worden.

— Bij besluit van Z. M. van den 24 Maart ll., no. 100, is aan de Hervormde ingezetenen der buurschappen, Riele, Linde, Hooge en Lage Wetering, Oxe, Essen, Ortele, Lettele en Okkenbroek (provincie Overijssel) vergund eene afzonderlijke kerkgemeente uit te maken, afzonderlijk van de Hervormde gemeente van Diepenveen, onder den naam van gemeente van Kolmschate, met een' eigen' predikant, wiens jaarwedde bepaald is op *f* 650, in te gaan met den dag der bevestiging van den predikant, die door de gemeente zal beroepen worden.

— Z. Exc. de minister van financien heeft ter algemeene kennis gebragt: 1°. dat het bedrag der uitgegevene schatkistbilletten op 1° dezer bedroeg *f* 6,000,000; en 2°. dat onder dit kapitaal begrepen was eene som van *f* 144,900, uitgegeven onder dagteekening van 1 Mei 1842, welke alzoo met 1°. Mei aanstaande moeten afgelost of verwisseld worden, doch waaromtrent door de houders vóór den 1 dezer, geene keuze is uitgebragt nopens de plaats, waar zij de betaling of verwisseling wenschen te erlangen, en dat mitsdien deze stukken thans uitsluitend ten kantore van den agent van het ministerie van financien te Amsterdam kunnen aangeboden worden.

— Bij de commissie tot de zaken der Protestantsche Kerk in Neêrlands Oost- en West-Indië zijn berigten uit Curaçao ontvangen, waaruit onder anderen de wensch blijkt, dat aldaar eene inrigting tot opvoeding der Protestantsche jeugd uit den beschaafden stand, alsmede een gesticht voor weezen en armenkinderen der Protestantsche gemeente, aan welke beide zeer dringende behoefte is, moge worden daargesteld, tot welk einde de liefdadigheid der geloofsgenooten in het moederland wordt ingeroepen, naardien de ingezetenen, niettegenstaande den besten wil, buiten staat zijn, zelven zoodanige inrigtingen te vormen. De redactie van de *Evangelische Kerkbode* te Amsterdam heeft zich tot het ontvangen van giften tot genoemd einde bereid verklaard.

— Uit Amsterdam schrijft men, dat het jaarlijksch bezoek van het Hof in die hoofdstad dit jaar, naar men verneemt, in de week van den 24 op den 30 dezer en de komst op eerstgemelden dag zon gesteld zijn.

— Uit Utrecht wordt onder dagteekening van den 12 dezer gemeld:

„Op heden heeft de heer med. doct. *P. H. I. Wellenbergh* zijne betrekking, als buitengewoon hoogleeraar aan 's Rijks Veeartsenijschool aanvaard met het houden eener redevoering: *Over de waarde, welke de wetenschappelijk beoefende Veeartsenijkunde heeft voor den Staat, voornamelijk in betrekking tot den Landbouw, en welke de pligten zijn, die de Veearts te dien opzigte te vervullen heeft.*" De Staatsraad Gouverneur der provincie, leden van Gedeputeerde Staten en andere aanzienlijke personen hebben deze plegtigheid met hunne tegenwoordigheid vereerd.

— Volgens berigten uit Emden had de aldaar opgerigte maatschappij voor de stoomvaart op de Ems reeds genoegzame middelen bijeengebragt om eene eerste stoomboot te doen bouwen, en vleide men zich weldra ook in staat te zullen zijn eene tweede boot aan te schaffen, ten einde tusschen Emden en Delfzijl eene geregelde dagelijksche vaart te doen plaats hebben.

189ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

1ste Lijst. No. 8520, eene premie van *f* 1000.
2de Lijst. No. 10115, een prijs van *f* 25000. No. 22162, 20271 en 7264, ieder een prijs van *f* 1000.
3de Lijst. No. 801, een prijs van *f* 1000.
4de Lijst. No. 19570, een prijs van *f* 7500. No. 12310, een prijs van ... No. 19307, een prijs van *f* 1000.
5de Lijst. No. 8595, 4564 en 20666, ieder een prijs van *f* 1000.
6de Lijst. No. 2453, een prijs van *f* 1500. No. 21960, een prijs van *f* ...
7de Lijst. No. 4567, een prijs van *f* 1500. No. 12580, een prijs van *f* ...
8ste Lijst. No. 12705, eene premie van *f* 1000.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 10 April de kofschepen *Sophia*, kapt. R. G. W..., van Droback, *de Vrouw Lubbegina*, kapt. F. K. de Weerd, *de Lemmer*, ... J. Tammes, beide van Laurvig en *Agatha*, kapt. W. J. de Groot, van F... fiord. — Den 11 dito het kofschip *de Broeders*, kapt. H. J. Fijn, van Dr... Den 12 dito het kofschip *Middelstum*, kapt. A. B. Drok, van Oostrisoer ... brikschip *Johannes*, kapt. I. Andresen, van Laurvig; het galjootschip *Enigheid*, kapt. C. Lie, van Drammen.

Uitgezeild: Den 13 April het schonerschip *Northam*, kapt. T. R. Bo..., naar Londen. — Den 15 dito de kofschepen *Egbertus*, kapt. K. H. Bakker, *Houthandel*, kapt. H. D. de Grooth, beide naar Noorwegen, *Catharina Eli...*, kapt. H. G. Pot, op avontuur, *Magrieta*, kapt. K. F. Harding, *de V...* *Antje*, kapt. B. D. de Grooth, *Jan Fredrik*, kapt. H. H. Kok, *Zeelust*, kapt. W. de Boer, *Elizabeth Maria*, kapt. H. B. Drok, *Oudewerf*, kapt. J. J. Goo..., *Willem*, kapt. J. J. de Boer, *de jonge Hendrik*, kapt. B. H. Plukker, *Wil...mina*, kapt. R. K. Visser, *Hendrik*, kapt. J. A. Keun, *de Onderneming*, kapt. S. J. Dekker, alle elf naar Noorwegen en *Elsina*, kapt. G. S. Bakker, op avontuur; het schonerschip *Stad en Lande*, kapt. R. Helmers en het smakschip *Goede Hoop*, kapt. P. E. Vos, beide naar Noorwegen; het kofschip *Bo...*, kapt. P. H. Klatter, het tjalkschip *Gustaaf*, kapt. A. J. Kuiper, het kofschip *Martha Alida*, kapt. K. H. Plukker en het schonerschip *Marij & Rose*, kapt. T. Tervit, alle vier naar Schotland; de kofschepen *de Nijverheid*, kapt. M. Mulder, naar Cardiff en *Anna Sophia*, kapt. J. H. Leuss, naar Hamburg; het barkschip *Argo*, kapt. C. Haagensen en het brikschip *Camilla*, kapt. J. T...sen, beide naar Noorwegen.

ALKMAAR, den 13 April 1843.

Op heden is door den eerw. breeden kerkeraad der hervormde gemeente alhier, ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van Ds. *J. J. Prins* naar Rotterdam, geformeerd het volgende twaaftal:

DD. *J. J. van Oosterzee*, theol. doct. te Eemnes-Binnen; *D. G. Est...*, theol. doct. te Abbekerke; *J. J. Sluiter*, te Voorschoten; *G. H. Brand...*, Ooy en Persingen; *E. B. Swalue*, th. doct. te Goes; *Moltzer*, te Waalwijk; *E. W. de Wijs*, te Jisp; *N. Beets*, te Heemstede; *M. Macalester Loup*, te Zalk; *W. Moll*, te Vuursche; *H. van Rombouts*, te Eck en Wiel, en *V. A. Berkhout*, te Sint Pancras.

De Directie der Maatschappij van Moederlijke Weldadigheid te Leeuwarden brengt ter kennis van hare Stad- en Deelgenooten, dat zij het genoegen heeft gehad, in het afgeloopen jaar, meer dan honderd en dertig kraamvrouwen van het noodige te kunnen voorzien.

De Directie ondervond, door de aanzienlijke bijdrage van Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin, beschermster dezer Maatschappij, eene groote aanmoediging in de uitvoering van de op haar rustende taak; zij vleit zich dat ook de Ingezetenen van dit Gewest, meer en meer bekend wordende met het wezenlijk nut, dat door deze inrigting wordt gesticht, door het aanvaarden van het ... maatschap, zullen willen bijdragen, om aan deze Maatschappij, duurzaamheid en uitbreiding te verzekeren.

Leeuwarden, den 13 April 1843.

De Directie der Maatschappij van Moederlijke Weldadigheid voornoemd,
G. Baronnesse VAN SIJTZAMA, geb. DE WENDT.
En bij indispositie van Mevrouwe de Douarière van WELDEREN RENGERS.
M. W. CROMMELIN, geb. BROUWER.
F. ZEPER, geb. HESSELINK.
T. COULON, geb. JONGSMA.
T. A. W. C. Douarière VAN ANDRINGA DE K... PENAER, geb. THOE SCHWARTZENBERG EN HO... LANSBERG.
J. J. FOCKEMA, geb. BEKIUS.
C. VAN VIERSSEN, Wed. MANGER CATS.
C. C. Baronnesse RENGERS, geb. Baronnesse ASBECK.

*** Getrouwd:
Baron E. R. VAN ASBECK,
2de Luitenant bij het 7de Regement Infanterie, en
Jonkvrouwe C. D. A. VAN DER MEULEN VAN CATS.
's Gravenhage, den 7 April 1843.

*** Getrouwd:
Den Huize WEL TE VREDE, onder Haren, den 11 April 1843.
MR. F. Z. RENEMAN, en
G. J. E. JULLENS.

LEEUWARDEN, den 12 April 1843. Getrouwd:
B. MEINDERSMA,
Eenige kennisgeving. N. TACONIS.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 12 April 1843.
G. B. TUININGA,
A. S. VEENSTRA.

*** Ondertrouwd:
Haarlem, den 12 April 1843.
JACOB VAN HARLINGEN,
Weduwenaar van Vrouwe ELISABETH BOOTSMAN,
MARIA BOHN,
Weduwe van den Wel Edelen Heer HARMANUS HARME...
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Zwartsluis, den 12 April 1843.
H. W. WOUDSTRA, *Predikant*
Weduwnaar van F. H. RIJPKEMA, ...
IJ. M. DANTUMA.

*** Getrouwd:
JR. MR. ANNE WILLEM VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
MARIA LOUISA HORA BUMA.
Den huize Klinckema te Zuidhorn, den 12 April 1843.

*** Getrouwd:
Harlingen, den 13 April 1843.
H. TUIJMELAAR, *Heerenveen*,
C. DE BOER.

*** Ondertrouwd:
Harlingen, den 15 April 1843.
Jonkr. F. H. VAN BEIJMA THOE KINGMA,
A. NOIJON.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Sneek, den 15 April 1843.
A. HESSELINGA,
A. FRANTZEN.
Dienende deze tot algemeene kennisgeving zoo binnen als buiten de Stad.

LEEUWARDEN, den 16 April 1843. Ondertrouwd:
G. DAVINA, *Hof Espelo bij Enschedé*,
J. NAUTA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, TRIJNTJE R. H... HOFF, Huisvrouw van S. MARTENS,
Surhuisterveen, den 4 April 1843. *Genees-, Heel- en Vroedmeester*

*** Heden avond beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, F... S. VAN VEEN, geliefde Echtgenoot van
Lemmer, den 7 April 1843. H. P. BAKKER.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote ELISABETH DE JONG, van een' welgeschapen ZOON.
Sneek, den 11 April 1843. J. H. BRENNINKMEIJER.

*** Woensdag den 12 April 1843, beviel zeer voorspoedig van eenen Z... G. M. R. BOOT, geb. VISSER.

... voorspoedig van een welgeschapen Zoon JAKE IJBES, ... Echtgenoot van
Leeuwarden, den 14 April 1843. FONGER de HAAN Jz.

, Mijne Echtgenoot SOPHIA LANGEMEIJER beviel heden voorspoedig van eenen Zoon.
Leeuwarden, den 15 April 1843. L. GESCHER.

, Het heeft de Voorzienigheid behaagd, mijn geliefden Echtgenoot de Heer SAKE MEINTES VISSER, na eene langdurige ongesteldheid, heden morgen om vijf uren, van mijne zijde weg te nemen.
Hij overleed in den ouderdom van een en zeventig jaren, waarvan ik ruim dertig jaren met hem allergenoegelijkst vereenigd mogte zijn.
Ik verlies in hem eenen waardigen Echtgenoot, doch ik hoop, hoe zwaar mij die slag, in mijnen hoogen ouderdom, ook treft, door den Godsdienst gesterkt te worden, om de overledene met gelatenheid te betreuren.
Akkrum, den 1 April 1843. SUSTER SIJNES, Wed. S. M. Visser.

, Heden nacht circa één uur, overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijne dierbare Echtgenoot BAUKJEN BRUNGER, in den nog bloeijenden leeftijd van 25 jaren, met wien ik ruim drie jaren in den genoegelijksten Echt mogt doorbrengen. — Treffend is dit verlies voor mij, en voor mijn eenigst Zoontje, hare teederliefhebbende Ouders (wier eenigste Dochter zij meer was), en verdere Bloedverwanten en Vrienden. Doch wij hopen Gode te zwijgen, en Zijnen wil te eerbiedigen.
Workum, den 8 April 1843. HENDk. VISSER.

, Heden ontvingen wij de treurige tijding, dat onze jongste Zoon, de Wel Ed. Gestr. Heer POPKE KIJLSTRA Lz., in leven Vee-arts der eerste klasse en Paarden-arts bij het leger, den 5 dezer, te Zalt Bommel, in den ouderdom van bijna veertig jaren, aan eene langdurige ziekte is overleden.
Dragten, den 8 April 1843. LIBBE KIJLSTRA, Rz.

, Heden overleed op het onverwachtst, ten gevolge van een droevig ongeval, onze geliefde Zoon CHRISTIAAN, in den bloeijenden leeftijd van ruim 21 jaren.
Ofschoon diep geschokt door dit voor ons zoo treffend en smartelijk verlies, wenschen wij eerbiedig Gode te zwijgen, Die geeft en neemt, naar Zijn vrijmagtig welbehagen.
Hallum, den 12 April 1843. FREDERIKUS TANGERMAN. DINA TANGERMAN, geb. Poortman.

, Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons geliefd jongst Zoontje, ELIZA, naauwelijks den ouderdom van een jaar bereikt hebbende.
Leeuwarden, den 13 April 1843. L. HOSBACH. J. HOSBACH, geb. Corée.

, Heden overleed in den ouderdom van ruim 55 jaren en 6 maanden, mijn waarde Man JOCHUM SJOERDS ALKEMA, in leven Landbouwer alhier, na eene genoegelijke Echtvereeniging van nog geene 7 jaren, mij nalatende 2 Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen. Eene ziekte van bijna 8 weken maakte een einde aan zijn, voor mij zoo dierbaar leven. Smartelijk valt mij dit verlies, doch ik wensch Gode eerbiedig te zwijgen.
Boxum, den 13 April 1843. J. S. BRAAKSMA, Wed. J. S. Alkema.

, Heden overleed, na eene ziekte van slechts *vier* dagen, ons hartelijk geliefd jongste Zoontje CHRISTIAAN, in den jeugdigen leeftijd van bijna *acht* jaren.
Leeuwarden, den 14 April 1843. HENDk. FLIERINGA. A. M. HOSBACH.
Eenige kennisgeving.

, Heden namiddag circa twee ure overleed, na voorzien te zijn met de H. Sacramenten der stervenden, mijne geliefde Echtgenoot HELENA ANNA CRISTINA MARTINI, in den jeugdigen leeftijd van nog geen een en twintig jaren, waarvan ik er ruim twee met haar in eenen genoegelijken echt mogt doorbrengen; mij nalatende twee liefdepanden.
Hoe hard dit verlies mij, hare Ouders en familie treft, kan ieder beseffen die haar gekend heeft.
Leeuwarden, den 15 April 1843. W. M. BREDEMEIJER.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

Heden avond overleed, na eene korte ongesteldheid, mijn waardige Echtgenoot en mijner Kinderen zorgdragenden Vader, de Wel Eerw. zeer Gel. Heer RUTGERUS RODENBURG, Predikant alhier, in den gezegenden ouderdom van 72 jaren en 4 weken.
Ruim 48 jaren was hij in verschillende Gemeenten een voijvrig Leeraar, en 46 jaren mogt ik een gelukkig Huwelijk met hem deelen. — Bij hen, die zijnen Christelijken wandel, zijn werkzaam leven en zijne uitgebreide kennis naar waarde gekend hebben, zal zijne nagedachte ik langdurige zegening blijven, en zij zullen beseffen hoe veel ik in mijne klimmende jaren en mijne Kinderen in hem moeten missen.
De gegronde hoop zijner zalige standverwisseling moge ons in dezen troosten.
IJlst, den 15 April 1843. M. L. H. van LOENEN, Wed. R. Rodenburg.
Mede namens mijne Kinderen.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, 14 April 1843, *f* 30,50 à *f* 32,50.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 14 April 1843: Puik Boter *f* 32,50.

PRIJS-COURANT der EFFECTEN.
Amsterdam, den 15 April 1843.

Nederland					Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	56½	57		56 15/16
Dito dito	5 »	101	101¼		101⅛
Domein-Losr.	5 »				
Amortis. Synd.	4½ »	98½	98¾		98⅝
Dito dito	3½ »	82½	83¼		82¾
Handel-Maats.	4½ »	136½	137		136⅞
Dito 1837/39.	4½ »	101¼	101½		101⅜
O. I. Leening	5 »	100¾	100¼		100⅜
Aand. Rijn Spoorw.					
Haarl. Meer	5 pCt.				
Spanje.					
L.b. *Ard.* van 85 £	5 pCt.	20	20¼		20 3/16
Dito onbep. Stuk.	5 »	19	19¼		
Dito	3 »	34½	35¼		35⅛
Ardoins Coupon		28½	28¾		28⅝
Portugal, te Londen.		42¾	42½		42⅝

Rusland.				Gebl.
1798, 1816	5 pCt.	107	107⅛	107¼
1828, 1829	5 »	106½	107	106⅞
1831, 1833	5 »	98½	99	98¾
Dito bij *Hope*	4 »	90¼	90¼	90⅛
Dito bij *Stiegl.*	4 »	90	90¼	90⅛
Inschr. in Assig.	6 »			
Certifi. van dito	6 »			
Amerika	6 »			
Dito	5 »			
Bank-Actien		5	5¼	5 1/16
Oostenrijk.				
Metaliek	5 pCt.			
Dito	2½ »	59	59½	59¼
W. B. bij *G. & Co*	4 »			
Brazilie.				
Obl. te Lond.	5 pCt.	78¾	79	78⅞

Nap. Cert. bij *F. en C.* 101, ¼, ½; Bl. Gr. £ 100, 9½, ¼, ⅛; dito £ 200, 300 en 500, 8¾, 9½, 9; dito enk. Coup. *f* 1¼; dito onb. dito *f* 1 3/16; Peru 13½, ¼, 13/16 schoon; Mexico 30¾, 31¼, 31.
In Integralen was reeds begin Beurs veel vraag, en spoedig zijn dezelve merkelijk opgegaan met veel levendigheid van handel; 5 pCt. Werk. Schuld en Losr. O. I. Bezittingen waren vast in prijs; de beide Sijndicaten iets aangenamer; Handelmaatschappij was met eenige handel williger.
Van buitenlandsche was Spanje bij *Ardoin* iets flaauwer; Spanje 3 pCt., op de hooger koersen van Londen en Parijs, williger, zoo mede de Coupons; Portugal een weinig aangenamer, als ook Brazilien; Grieken prijshoudend; Mexico williger; overigens prijshoudend.

In het BOERE BOELGOED, door den Notaris STOFFELS, te Rauwerd, ten huize van den Landbouwer SIJBE BOERSMA, te *Weidum*, op Donderdag den 20 April e. k. te houden, zal mede worden verkocht ongeveer 8000 NED. POND UITMUNTEND BEST onder den dorpe Oosterwierum gewonnen HOOI; vooraf te bezigtigen bij den Landbouwer HARMEN FRANSES ÆNGWIRDA, te Oosterwierum.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad LEEUWARDEN, gedenken aan den minstaannemenden, aan te besteden: Het MAKEN en LEVEREN van VIER en VEERTIG BANKEN met LESSENAARS in twee Stadsscholen en eenige BORDEN, alles volgens Bestek.
Die hieraan gading maken, komen op Zaturdag den 22 April e. k., des voormiddags te 11 ure, ten Raadhuize dezer Stad, alwaar het Bestek en de Voorwaarden, voor de gegadigden, ter lezing liggen.
Leeuwarden, den 13 April 1843. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* Van BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven, M: S. de WAL.

VERHURING.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van den Heer C. W. SEMLER, Notaris te Grouw, qq., op Dingsdag den 18 April 1843, des namiddags ten 1 ure, ten huize van de Wedwe *Meijer*, in het Hooghuis te Sneek, publiek, voor den tijd van 4 jaren presenteren te verhuren:
Een alleruitmuntendst stuk GREIDLAND, *de Fenne* genaamd, gelegen aan den algemeenen Rijdweg te Tirns, gemeente Nieuwland, sectie B, no. 60, groot 7 bunder 11 roede 90 el, en zulks in twee perceelen als:
1. De *Zuidoostelijke* helft,
en 2. De *Noordwestelijke* helft van het gemeld perceel; zoo als hetzelve onlangs kadastraal is uitgemeten, en door paaltjes afgebakend.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. B. HAGA, Procureur aldaar, op Donderdag en Vrijdag den 27 en 28 April 1843, telkens te beginnen des morgens ten 9 ure, ten sterfhuize van wijlen *Sjoerd Fedzes van der Stel*, tusschen de Zijlen te Sneek, publiek bij boelgoed en gereeden gelde verkoopen:
1°. Eene aanzienlijke partij nieuw gemaakt KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKWERK, waaronder hoofdzakelijk koperen Ketels, dito Gootlingen, Strijkijzers, Bedwarmers, Koffijmolens, Tabakspotten, Komforen, Koffijkannen in soorten, Schenkketels van onderscheiden soort, Theestoven, Ketels, Trommels, Lampen, Theebussen, Gieters, Melkemmertjes, Blakers, Oliekannen, Kandelaars, enz.; verders ijzeren Ketels, Balansen, Tangen, Aschschuppen, Koekpannen en meerdere dergelijke Goederen, tot eenen compleeten Blikwinkel behoorende en nader bij Billetten vermeld; alsmede bijna 2 kisten *best Blik.*
2°. Eene partij MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder 1 Kabinet, Bureau, Laadtafel, Bed met toebehooren, Klok, Spiegels, Schilderijen, Porselein, Koper en Aardewerk, Toonbank, Tafels, Stoelen, Schalen en Gewigten, en hetgeen op voorschreven dagen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Voornaam Boere Boelgoed te Haskerdijken.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, is voornemens op *Zaturdag den 22 April* 1843, des morgens ten 9 *ure*, ten huize van *Uiltje Uiltjes Postma*, Boer *te Haskerdijken aan den Straatweg*, bij boelgoed te verkoopen, de Optieposten des verlangd wordende op *zes maanden Crediet*, en overigens tegen gereede betaling:
Een uitmuntend BOERENREEUW en BESLAG VEE, bestaande onder anderen in: 35 melke en kalve Koeijen en Rieren, 2 vare Koeijen, 1 vroegmelke Dito, 1 Geldrier, 7 Hokkelingen, 1 Stier, 1 vos- en 1 zwart Merriepaard, 2 Schapen met Lammeren, 1 Chais, 1 Rijdwagentje, 3 Hooiwagens, 1 Arresleed, 1 Sleeptrog, 1 Kaasketel, 1 Kaaspers met steen, 1 Karn met koperen hoepen, 8 koperen en 25 houten Melkaden, 1 Brok- en 1 Boterade, 14 koperen en 10 houten Emmers, 8 Molken- en 3 Kaasvaten, 1 Koeltrog, 1 Hoolroede, 1 Tieme en al hetgeen verder tot eene compleete Boerderij behoort. Voorts gerookt SPEK en eenige Potten met SMEER; alsmede 500 TAKKEBOSSEN en een partijtje RIET.

De Notaris A. ALMA, te Bergum, zal, op Donderdag den 4 Mei 1843, te 8 ure voor den middag, op de Stinsplaats op Gaastmaburen onder Hardegarijp, door de Weduwe van *Euwe Kornelis Wester* bewoond geweest, bij boelgoed presenteren te verkoopen, de posten van *f* 10 en daar beneden bij gereed geld, en de overige op crediet van 6 maanden tegen voldoende borgstelling:
24 Kalve, melke en vare Koeijen, 5 kalve Rieren, 6 gelde Dito, 4 Hokkelingen, een Stier, 4 Paarden, 4 Schapen met Lammen, 4 Zwijnen waaronder 2 met Biggen, eene Chais, 2 Boerenwagens, 2 Aardkarren, 2 Eiden, Ploeg, Winde, Sleeptrog, groote Koeltrog, 2 groote Vlaptroggen, 4 koperen Handketels, 6 dito Emmers, Karn met koperen hoep, Tijnen, Tobben, Harken, Vorken, Grijpen en ander Boerengereedschap; — voorts MEUBELEN en HUISRAAD, waaronder 2 Bedden met toebehooren, 2 Kabinetten, Pulpitum, Klok, Spiegels, Schilderijen, Tafels, Stoelen, Kussens, Dekens, Koper, Tin, Porselein en ander Aardewerk, en al wat verder te voorschijn zal worden gebragt.
NB. Geene Disschen, Hakblokken enz. zullen op of bij de Hieming worden toegelaten.

Boelgoed te Woudsend, 1 Mei.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, en Mr. H. HIDDINGA, Procureur te Sneek, zullen, door het ministerie van eerstgemelden, op Maandag den 1 Mei 1843, des voormiddags ten 9 ure, ten huize van *Antje Klazes de Jong*, te Woudsend, publiek, bij boelgoed, presenteren te verkoopen, de posten boven de *f* 20 tegen voldoende borgstelling, op 6 maanden crediet en overigens tegen gereede betaling:
Een uitmuntend BESLAG VEE en BOEREGEREEDSCHAPPEN, bestaande in 24 stuks beste melke, kalve en vare Koeijen en Rieren, 1 zwart Merriepaard, 5 Schapen met Lammeren, 3 Hooiwagens, 2 Sleeptroggen, 1 Arreslede, 1 Karn met koperen hoep, 22 koperen Aden, 12 dito Emmers, 8 houten dito, 1 Handketel, 6 Melkvaten, 1 Boter- en 1 Brokaad, 3 Kaasvaten met Topjes, 2 groote Tobben, eenige Tonnen, Troggen, 1 Bindtladder, Harken, Vorken, Grijpen, Tijmen, Touwwerk enz.; — verders MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 1 Chifonière, 1 Kagchel, Tafels, Stoelen, en al hetgeen er meerder ter verkoop zal worden aangeboden.
Er zullen geene Disschen, Koek- en Houwblokken in de Schuur of op het Hornleger worden toegelaten.

Verkoop van een Schip.

P. F. JONGSMA, Deurwaarder bij de Regtbank te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 19 April eerstkomende, des voormiddags ten tien ure, binnen den dorpe Hallum, publiek verkoopen: Een SCHUITESCHIP, groot 20 ton, met Zeil, Treil en verder toe- en aanbehooren, liggende in het Vaarwater aldaar.

ZEGT HET VOORT.

Verkooping van Rijtuigen.

Deurwaarder S. P. HEIJMANS, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 21 April 1843, des morgens ten elf ure, ten huize van den Kastelein *R. Post*, bij Leeuwarden, verkoopen:
Eenige beste WAGENS en CHAISEN, 1 fraaije nieuwe CALES, 1 nieuwe 9 manne WAGEN of DILIGENCE, GEREIDEN, HEKKEN en verdere STALGEREEDSCHAPPEN.
Een ieder kan hier iets bijvoegen, zulks tijdig aan gemelden Deurwaarder opgevende.

Boelgoed te Leeuwarden, op Zaturdag den 22 April 1843, in plaats van op Donderdag den 20 April bevorens.

L. HARMENZON, Deurwaarder te Leeuwarden, zal, op bovengemelden datum, voor den middag ten 9 ure, ten huize van *A. J. Posthuma*, bij het Stadshuis aldaar, tegen gereed geld, verkoopen:
MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder: Kabinet, opgelegd met notenboomen hout, dito van glad eikenhout, Stoelen van pruimboomen hout, Tafels en Tafeltjes met mahoniehout opgelegd, Bed met toebehooren, Smirna's Tapijt, glazen Kroon, fraaije Spiegel, een stel Porseleinen Beeldjes, uitmuntende Pendule, een juweelen Boot, enz.
Verders Winkelvaten, een paar groote koperen Schalen, nieuwe Koffijbrander, en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.
Te bezigtigen op Vrijdag den 21 April 1843, des namiddags van 3 tot 6 ure, ten gemelden verkoophuize.
De genen welke Goederen verlangen bij te voegen, gelieven daarvan tijdig opgave te doen.

J. W. MIJNSSEN, Makelaar, presenteerd publiek, te verkoopen, op Woensdag den 26 April 1843, ten twaalf ure, ten huize van *A. van Es*, in de Brakkegrond in de Nes te Amsterdam: Ruim 700 rollen ZEILDOEK en KARLDOEK, gedeeltelijk Russisch in Entrepôt liggende; verders circa
300 pr. PODOLIER LINNEN.
600 — ½ Ruw ZAKLINNEN, Russisch KALMINK en andere GOEDEREN meer, liggende en te zien zoo als nader bij Notitie zal worden aangewezen.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 20 April 1843, des morgens ten 9 ure, ten huize van *Cjalt Roelofs Visser*, op het Noordvliet letter M, no. 49 te Leeuwarden, bij boelgoed tegen gereed geld verkoopen:

MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder zich bevinden een best eikenhouten Kabinet, Tafels, Spiegels, 6 mahoniehouten Stoelen en fauteuil, nog differente Stoelen, 1 Staartstukklok, 2 Bedden met toebehooren, 1 groote Meel en Zaadbak, 1 beste Kaasstelling en 1 partij Nagelkaas; voorts Koper, Tin, Glas en Aardewerk en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Te bezigtigen op Woensdag den 19 April, des namiddags van 2 tot 5 ure.

Voornaam Boelgoed.

De Notaris A. LIJCKLAMA, te Leeuwarden, zal, op Maandag den 24 April 1843, des morgens ten 8 ure, ten huize van *Trijntje Arjens Poelstra*, Weduwe *Sikke Jans de Zwart*, Boerin onder Jelsum, bij boelgoed, wat de posten boven de *f* 20 betreft tegen voldoende borgstelling op 6 maanden crediet en al het overige tegen gereede betaling, verkoopen:

Een uitmuntend BOERERREEUW en BESLAG, bestaande voornamelijk in 11 melke en kalve Koeijen, 2 vare Dito, 2 kalve en 3 gelde Rieren, 5 Hokkelingen, 2 beste bereden Paarden, 4 Schapen waarvan 3 met Lammeren, 2 beslagen Hooiwagens, 4 Aardkarren, 1 Chais, 1 Wagentje, Chaisgereiden en ander Paardetuig, 1 Ploeg, 2 Eggen, 1 Snijbank, 1 Slijptrog, 1 Moudbord, 1 Wijne, 1 Karne met koperen hoep, 1 Kaaspers met steen en koperen Kaasketel zoo goed als nieuw, 1 Brokaad, 7 koperen, 8 houten en 4 Melkemmers, 18 houten en 2 koperen Aden, 5 Melkvaten; voorts MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder 1 Kabinet, 2 Tafels, 1 Kast of Spijne, 1 Kist, Stoelen, Spiegels, 3 Bedden met toebehooren, alsmede Glas, Koper, Blik, Tin, IJzer en Aardewerk; voorts eenige stukken gerookt Spek en Rookvleesch, een partijtje Stroo en verder al datgene hetwelk ten dage des verkoops te voorschijn zal worden gebragt.

Er zullen geene Koekblokken of Disschen op de Hieminge worden toegelaten.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 19 April provisioneel, en den 3 Mei 1843 finaal, telkens des avonds ten acht ure precies, in het Heeren Logement, publiek veilen:

Eene HUIZINGE met ERF en ANNEXEN, te Harlingen aan de Schritsen, wijk F, no. 140, bij *M. W. Mommer* bewoond; het voorste gedeelte den 12 Mei 1843, en het achterste gedeelte den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden.

De Griffier WIJMA, te Bolsward, zal, op Donderdag den 20 April e. k., des namiddags ten een ure, ten huize van den Logementhouder *W. H. Meijer*, in het Rood Hart aldaar, publiek tegen contante betaling, presenteren te verkoopen:

Eene partij van 243 kwart kistjes CIGAREN van de volgende merken, als: *Java* en *Portorico habana regalia, idem Pescatora en idem Spotted rencurred,* alsmede p. m. 500 Ned. ponden Portorico TABAK.

Boelgoed te Baard 19 April.

Mr. J. H. J. van WAGENINGEN, Advocaat en Secretaris te Jelium, en C. W. SEMLER, Notaris te Grouw, zullen door het ministerie van laatstgenoemden, op Woensdag den 19 April 1843, des morgens ten 9 ure, ten huize van *Ruurd Baukes Teppema* te Baard, publiek bij boelgoed en gereeden gelde presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend BOERERREEUW en BESLAG, bestaande uit 14 zoo melke als kalve Koeijen, 1 vare dito, 2 Hokkelingen, 1 Bul, 1 zwart langstaart Ruinpaard, 2 Schapen, 1 klip best gewonnen Hooglandsch Hooi.

Voorts 2 Hooiwagens, waaronder een met ijzeren beslag, 1 Sleeptrog, 2 Chaisen en 1 dito met kap, 40 houten Melkaden, 1 Brokaard, 2 Boteraden, 2 Sijpaden, 1 Kaasketel, 1 Karn met koperen hoep, 10 koperen Emmers, 1 koperen Hand- ketel, 8 houten Emmers, 1 Kaaspers met steen, 4 Molkenvaten, 2 Kaasvaten, 1 Tijme, 1 Egge, verders Harken, Vorken, en meer andere Boeregereedschappen, alsmede eenige stukken Rookvleesch en hetgeen ten voorschreven dage meer te voorschijn zal worden gebragt.

ISAäC TELTING, Notaris te Franeker, zal, op Donderdag den 20 April 1843, des voormiddags ten 9 ure, ten huize van *J. J. Donia*, onder Zweins, bij boelgoed, op zes maanden crediet, presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend BOERERREEUW en BESLAG, bestaande in 20 melke en kalve Koeijen, 6 kalve Rieren, 3 Hokkelingen en 1 Bul, allen mooi van haar en beste kwaliteit, 4 beste Paarden, waaronder een hardloopend zwarte witvoet Ruin, bereden en mak, 2 Chaisen waaronder een zoo goed als nieuw, 3 beslagen Hooiwagens, 4 dito Aardkarren, 2 Ploegen, 4 Eggen zoo goed als nieuw, 1 Eggesleep, Landrol, Moudbord, Wijne, Schaaprib, Snijbank, Tijme, 3 stel Dongdeelen, 1 beste Kaaspers, dubbele Kaasstelling, 3 Kaasvaten, 1 beste koperen Kaasketel, 22 koperen Aden, 7 koperen en 14 houten Emmers, 7 Molkenvaten, 30 Zeel en Halskettingen, Harken, Vorken, Zijlen en verder Boeregereedschap; — verder MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder 3 Bedden, 1 Pulpitum, 1 Kleerkast, 1 Spijne, 2 Tafels, 10 Stoelen, Koper, Tin, Blik, IJzer en Aardewerk, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Bij en op de Hieming zullen geene Disschen of Tapperijen worden geduld.

BOELGOED,

OP ZES MAANDEN CREDIET, WAT BETREFT DE POSTEN BOVEN *f* 20.

Mr. W. J. HEMSING, Notaris te Balk, zal, op Donderdag den 20 April 1843, des morgens ten 9 ure, ten huize en verzoeke van de Wednwe *Johs. Lykeles Wierstra*, te Nijemirdum, bij boelgoed presenteren te verkoopen:

17 Melke Koeijen, 3 gelde Rieren, 4 Hokkelingen, 1 bruin driejarig Merriepaard, 1 dito zesjarig, 1 dito negenjarig, 6 Schapen met Lammeren, 1 guste Zeug, 1 Rijdwagentje, 2 Bolderwagens, Ploeg en Eide, 1 groote Evenaar met Schalen en Gewigten, een Windermolen en Rogzeef, 1 groote Ladder, 1 partijtje Palen en Takkebosschen, 1 Karn met koperen hoep, 3 Molkenvaten, 5 koperen Emmers, 4 houten Emmers, 16 houten Aden, benevens Paardetuig en eenige Meubelen en Huisgeraden, en hetgeen ten dage van verkoop meer te voorschijn zal worden gebragt.

De Notaris STINSTRA, te Franeker, zal, op Vrijdag den 21 April 1843, des morgens ten 9 ure, ten huize van *Sjoerd Reinders Tiemstra*, op Kie onder Franeker, de posten boven de *f* 10 — op 6 maanden Crediet, bij boelgoed, presenteren te verkoopen:

Een best BOERERREEUW en BESLAG, bestaande in: 10 kalve en melke Koeijen, 4 kalve Rieren, 1 zesjarig zwart Ruinpaard, en 1 dito bruin Merriepaard, beide mak en bereden, 7 Schapen met Lammeren, 1 Kaasketel, 26 koperen Aden, 6 koperen Emmers en 6 houten Dito, 1 Kaasketel, 1 koperen Handketel, 5 Molkenvaten, 1 Kaaspers, 1 Kaasvat, 2 Boterladen, en Tjenne met koperen hoep, 2 Hooiwagens, 2 Aardkarren, 1 Kapwagen, 1 beste Chais, 1 Wijne, Wagen- en Chaisgereiden en Paardetuigen, 20 Koekettingen; voorts Troggen, Harken, Vorken, Zijlen, en hetgeen meer zal worden aangeboden.

Er zullen geene Disschen of Koekblokken op de Hieminge worden toegelaten.

Boelgoed op 1 jaar Crediet.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, te Makkum, op Vrijdag den 21 April 1843, des morgens ten 9 ure, ten huize van *Jouke Anges Wiersma*, op Haijum onder Wons, publiek, bij boelgoed, op 1 jaar Crediet, tegen voldoende Borgstelling, verkoopen:

Een best BESLAG VEE en BOERERREEUW, bestaande uit 19 stuks Hoornvee, met bonte koppen en blessen, waaronder 1 vare, overigens melke en kalve Koeijen, 1 vierjarig brandvos bles Ruinpaard, mak en bereden, 6 Schapen met Lammeren, 1 vole Zeng; voorts 2 Kapwagens, 1 fraaije Kapchais, 1 Bolderwagen, zoo goed als nieuw, 1 beslagen en 1 onbeslagen Hooiwagen, 1 Aardkar, koperen en houten Emmers, koperen en houten Aden, 1 bijna nieuwe Tjenne met koperen hoep, 1 Kaasketel, Melk- en Kaasvaten, 1 Eide, 1 Tijme, Harken, Vorken, Zijlen, diverse Gereiden, enz.

NB. Er zullen geene Disschen of Koekblokken op de Hieminge of in de Schuur worden toegelaten.

Tevens is uit de hand te koop, bij opgenoemde J. A. WIERSMA te bevragen: 1 zevenjarig vos bles Ruinpaard, met witte staart en manen, in alle tuig zeer mak en bereden, en eene beste Hiemhond.

De Secretaris J. BINKES, te Bolsward, zal, ten overstaan van den Notaris LEDEBOER, aldaar, op Dingsdag den 2 Mei 1843, des morgens ten 9 ure, ten huize van *Tjalling Ages Westra*, op Fijlens onder Witmarsum, publiek, bij boelgoed, tegen contante betaling, presenteren te verkoopen:

Een goed BESLAG VEE en BOERENREEUW, bestaande in 13 stuks melke en kalve Koeijen, 2 vare dito, 5 Hokkelingen, 1 Bul, 3 gelde Schapen, 1 vole zw. Merrie, 1 zw. enter Merrie, 2 Hooiwagens, 2 Aardkarren, 1 Spekwagentje, 1 Chais, 1 Kaaspers met steen, 3 Kaasvaten, 1 koperen Kaasketel, 1 nieuwe Karn met 1 koperen hoep, 1 nieuwe Handketel, 4 Molkenvaten, 7 koperen en 5 houten Emmers, 29 houten Aden, 1 Brokaad, 2 Sijpaden, 1 Boteraad, 1 nieuw Kret, 1 Tijme, Harken, Vorken, Grijpen en Planken, en verder 1 eikenhouten Kabinet, 1 Bed met Peuluw, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Voornaam Boere Boelgoed te Saulaan onder Oosterend, den 22 April.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van den Heer S. W. HOEKSTRA, Cand. Not. te Wommels qq., ten huize van *Jelle K. Wiersma*, publiek bij boelgoed op 1/2 jaar Crediet, verkoopen:

Een ZEER UITMUNTEND BESLAG VEE en BOERERREEUW, bestaande in 36 melke en kalve Koeijen, 2 roodschimmel Merriepaarden, eenige Kalveren, 1 Kapwagen, 1 Chais, 1 beslagen en 2 onbeslagen Hooiwagens, 2 Aardkarren, 1 Sleeptrog, 2 Kaaspersen, 1 koperen Kaasketel, 1 Karn met 4 koperen hoepen, 1 Brokaad, 1 Boteraad, 46 houten Melkaden, 14 koperen en 8 houten Emmers, 1 Handketel, 1 Tijme, Kret, 5 Molkenvaten, Planken, Harken, Vorken, Booitsen, enz.; voorts eenige MEUBELEN en HUISGERADEN, 1 Pulpitum, 2 Bedden met toebehooren, Koper, Tin, IJzer, Aarde, Glaswerk en verdere Meubelen.

Wie gading maakt, kome ten dage en huize voormeld, des morgens 9 ure, en koope op alsdan voor te lezen Conditien.

BOELGOED TE ARUM. — De Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal, op Dingsdag den 25 April 1843, des voormiddags ten 9 ure, ten sterfhuize van de Weduwe *Ritske Piekes Piekinga*, te Arum, publiek bij boelgoed om gereed geld, presenteren te verkoopen:

Eenen properen INBOEDEL, bestaande uit MEUBELEN en HUISGERADEN, waarbij 1 Kabinet, 1 Pulpitum, 1 Stoeltjeklok, 3 Spiegels, 3 Tafels, Stoelen, groote Handketel, veel Koper, Tin, IJzer, Aardewerk en Porselein, alsmede 3 Bedden met derzelver toebehooren; voorts Mans en Vrouwenkleederen, Bed en Lijfiinnen en eindelijk 1 Gouden Oorijzer, 1 Zilveren Zakhorlogie met Ketting, andere Gouden en Zilveren Werken en hetgeen meer zal worden te voorschijn gebragt.

Boereboelgoed op 6 maanden crediet.

Mr. de CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, bij boelgoed op 6 maanden crediet wat de posten boven de *f* 10 betreft, voorts onder genot van strijk- en verhooggelden presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend BESLAG VEE, BOERERREEUW en GEREEDSCHAPPEN, bestaande in: 14 kalve en melke Koeijen, 1 Hokkeling, 1 zwart langstaart 3jarig Ruinpaard, een zwart langstaart Merriepaard, 3 Schapen, 1 Kaaspers, 17 houten Melkaden, 1 Karn met koperen hoep, 5 koperen en 4 houten Emmers, 2 Molkenvaten, Koeltrog, Egge en Windermolen, een Rijdwagentje en Hooiwagen beide met ijzeren beslag, een Aardkar, een Boot; voorts Harken, Vorken, Grijpen en hetgeen ten dage des verkoops meerder zal worden te voorschijn gebragt.

Wie gading maakt, kome op Dingsdag den 25 April 1843, des morgens ten 9 ure, ten huize van de Wed. *Broer Jans van Dijk*, te Wijckel, en koope op alsdan voor te lezen Conditien, die inmiddels ten Kantore van evengemelden Notaris te vernemen zijn.

Bij geslotene briefjes te huur,

Eene ZATHE en LANDEN, groot 34 bunder en ruim 35 roede GREIDLAND, gelegen op Feijkens onder Witmarsum, bij *Tjalling Ages Westra* in gebruik. — De verhuring geschied voor vijf jaren; de Landen dadelijk en de Huizinge den 12 Mei 1843 te aanvaarden.

De Condities liggen ter lezing bij SIJMON BAKKER, in het Grietenijhuis van Wonseradeel te Bolsward, bij wien de briefjes moeten ingeleverd worden vóór of op den 22 April 1843.

Wegens het overlijden van de huurderes wordt, om te aanvaarden den 12 Mei eerstkomende, bij geslotene briefjes TE HUUR aangeboden, voor den tijd van vijf jaren: Eene ZATHE en LANDEN, gelegen onder Deddingabuur pe *Bozum*, groot volgens kadastrale meting 33 bunder 56 roede 90 el. De Condities zijn te vernemen bij U. EKEMA, in het Wapen van Wijmbritseradeel te Sneek, bij wien, of bij den eigenaar I. WOUTERS de briefjes vóór of op Dingsdag den 25 April e. k. kunnen ingeleverd worden.

TE HUUR, op den 12 Mei e. k. te aanvaarden: Eene wel onderhoudene HEEREN HUIZINGE, staande op de Tweebaksmarkt, letter C, no. 6, te Leeuwarden. Nader informatie bij den Eigenaar ten voornoemden Huize.

TE HUUR:

Eene HUIZINGE, in de Dubbelde Buurt te Dragten; den 12 Mei aanstaande te aanvaarden. Te bevragen bij H. HARMENZON, Mr. Boekbinder op den Ewal te Leeuwarden. Brieven franco.

AFBRAAK.

UIT DE HAND TE KOOP: Binnen- en Buiten- Deur- en Lichtkozijnen, Vloer- Zolder- en Schotplanken, Balken en Juffers, eene moderne Hardsteenen Winkel-Pui met kolommen en Pilasters, eene groote partij Metselsteen, grof en fijn Puin, enz. enz. enz.; alles uit de afgebroken wordende Gebouwen van den Heer *A. Sinkel*, te Leeuwarden.

Adres aan L. JOHs. v. D. MEULEN, aldaar.

CICHOREI-ZAAD.

Best CICHOREI-ZAAD, van het gewas van 1842 *het Ned. ℔ voor zestig Cents*, en dito van het gewas van 1841 *het Ned. ℔ voor veertig Cents, Franco Leeuwarden*. Te bekomen bij WIJBREN KRIJNS en COMP., te Jousum.

Bij F. J. FOGTELOO, te Franeker, is direct aangevoerd PUIK NIEUW RIGA ZAAI-LIJNZAAD te bekomen, tot *f* 20 de Ton.

Berigt aan het reizend Publiek,

Dat er Zondags, Woensdags en Vrijdags, 's morgens van 4 tot 5 uren, (ook op den vorigen dag), bij den Heer D. BAARDA, *Logement de Phoenix* te *Leeuwarden*, doorloopende Kaartjes zijn te bekomen voor plaatsen van *Leeuwarden* per *Diligence* in verband met de *Stoomboot Friso* naar *Amsterdam*, te vertrekken van *Leeuwarden* 's morgens ten 5 1/2 ure op boven vermelde dagen.

De vracht voor de groote Kajuit is *f* 6,80.

„ „ „ tweede „ „ „ 3,80.

De DILIGENCE-DIENST van HARLINGEN op LEEUWARDEN terug, in verband met de Stoomboot *Friso*, zal den 24 April e. k. STAAN tot nader aankondiging.

N. HOEDEMAKER.

Op Mei aanstaande verlangt men te *Leeuwarden* in eene KRUIDENIERS- en GRUTTERS-AFFAIRE, als BEDIENDE, een fatsoenlijk JONGELING, van de Protestantsche Godsdienst, boven de 16 jaren oud, en bij voorkeur iemand die reeds als zoodanig is werkzaam geweest. — Reflecterenden vervoegen zich met *franco brieven onder letter X*, bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*.

Een jong mensch van eene goede opleiding, tusschen de 30 jaren oud en gedurende ruim 2 jaren als KLERK op een Notarieel Kantoor werkzaam, wenscht zich in gelijke betrekking aan een ander Kantoor verplaatst te zien. Hierop reflecterende, adresseere men zich met franco brieven onder letters T. O. aan den Heer W. EEKHOFF, Boekhandelaar te *Leeuwarden*.

Een POTTEBAKKERS HANDELAAR, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk, of op 12 Mei aanstaande geplaatst worden. Vervoege zich in persoon of met franco brieven, bij J. VAN TERGA, te Workum.

Bij F. HOLTKAMP, Boekdrukker en Boekverkooper te Sneek, zijn, als daartoe door eenen Hoofd-Ambtenaar bij het Bestuur der Rijksbelastingen in staat gesteld, zijn gedrukt en te bekomen: AANGIFTE-BILLETTEN of DECLARATOIREN van AANGIFTE voor PATENTEN, gewijzigd en veranderd volgens Ministerieële resolutie van den 31 Maart 1843, no. 22, voor Kramers en vreemde Kooplieden; terwijl weldra verkrijgbaar zullen worden gesteld nieuwe en veranderde BESCHRIJVINGS-BILLETTEN voor de BELASTING op het PERSONEEL.

Bij D. MEINDERSMA Wz., te *Dockum*, is verkrijgbaar en wordt eerstdaags verzonden, een werkje, getiteld:

Waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid.

EEN WOORD tot Opwekking en Waarschuwing aan de Hervormde Protestanten, die de vrijheid liever hebben dan de slavernij des geestes, door POSTHUMUS, Hervormd Leeraar te *Waaxens* en *Brantgum*. — Prijs 25 Cents.

Ook maakt bovengenoemde aan belanghebbenden bekend, dat de *uitgave* van het belangrijke werk, getiteld:

Stamboek van den Frieschen Adel, enz.

zal plaats hebben; dewijl hij *diegenen* opmerkzaam maakt, welke het verlangen mogten hebben om in te teekenen, zulks vóór den 1° Mei a. s. te doen, als zijnde na dien tijd de Inteekening gesloten is en geene Exemplaren, zoo bij- als na Inteekening, zullen te verkrijgen zijn.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.

REDEVOERING, *van den heer* VAN HELOMA, *houdende wijzigingen in de wetten op de Personele Belasting, uitgesproken in de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 5 April* 1843.

EDELMOGENDE HEEREN!

Bij de onlangs plaats gehad hebbende discussien der wet, houdende aanvulling en wijziging op het patentregt, heb ik het stilzwijgen bewaard en mijne goedkeurende stem daaraan niet willen weigeren, omdat de bepalingen daarin voorkomende, mijns inziens, in het belang der ingezetenen waren genomen en alzoo als werkelijke verbeteringen moesten worden beschouwd, terwijl ook het 8ste artikel geen zoodanigen wederstand bij mij ontmoette, om daarom alleen, met voorbijziening van het goede, het wets-ontwerp af te keuren, dewijl het aldaar toch niet de sprake was van het scheppen van een nieuw fonds vóór kwade posten, maar veeleer van eene toepassing der voorgedragene veranderingen op eene bepaling, die reeds in de wet van 21 Mei 1819 was opgenomen, en welke door eene afstemming van de nu onlangs aangenomene wet niet zoude zijn vervallen. Anders zoude mijne meening zijn geweest, wanneer een geheel nieuw ontwerp van wet op het patentregt aan ons ware aangeboden, en daarbij het behouden van zoodanig fonds was voorgesteld geworden. Ik zoude mij daartegen hebben verklaard, omdat ik daarvan het nut en de noodzakelijkheid niet kan inzien, zoo als ik straks de eer zal hebben aan te merken, genaderd zijnde tot het 16de artikel van het wets-ontwerp, hetwelk wij thans behandelen.

Was alzoo mijne stemming gunstig voor de veranderingen in het patentregt aangebragt, minder kan het thans in behandeling zijnde wets-ontwerp, houdende wijzigingen in de wetten op de personele belasting, mijne goedkeuring wegdragen. — Zal ik toch, om *eene* enkele verbetering, die er misschien in voorkomt, de menigvuldige gebreken voorbijzien, die ik daarin vermeen op te merken? Mag ik mijne goedkeurende stem geven aan een brokwerk, hetwelk andermaal de reeds bestaande wetten op de personele belasting zal vermeerderen, en daardoor nog meer de hoop zal doen verdwijnen, om eenmaal eene geheel nieuwe wet te verkrijgen? — Neen, Edel Mogende Heeren! ik kan die bedenkingen niet voorbijzien, want zij wegen te zwaar bij mij.

In Maart 1841 bood de Regering, doordrongen van de noodzakelijkheid, om, zoo wel tot meerdere verzekering der evenredige gelijkheid tusschen de belastingschuldigen, als tot meerdere vereenvoudiging, de wetten der personele belasting van 1833 en 1835 af te schaffen, ons een wets-ontwerp aan, waardoor zij hoopte het gewenschte doel, zoo even aangehaald en in de considerans vooruitgezet, te zullen bereiken.

Met naauwkeurigheid werd dit wets-ontwerp in de afdeelingen onderzocht. In wijdloopige processen-verbaal werden de gevoelens van U Edel Mogenden ontwikkeld, en niet twijfelachtig was het meer, dat het ontwerp geen gunstig onthaal bij U Edel Mogenden had genoten. Uit dien hoofde werd hetzelve dan ook ingetrokken, en bijna twee jaren verliepen er, zonder dat wij omtrent deze aangelegenheid iets meer vernamen. Nu eindelijk komt er een wets-ontwerp opdagen, doch welk doel en strekking heeft hetzelve? Is het om de tallooze gebreken in de bestaande wetgeving op dit stuk te verbeteren, of te gemoet te komen aan de billijk daarover opgaande klagten, vooral over de ongelijkheid in het dragen der lasten? Is het om duidelijkheid te brengen in de thans bestaande wetten, waardoor der administratie alle gelegenheid zoude worden benomen, om dan op deze, dan op gene wijze eene uitlegging daaraan te geven, somtijds geheel strijdig met elkander, waardoor dan toch in allen gevalle de toestand van de contribuabelen meerder of minder gunstig wordt, naar mate het lot hun eenen strengen, stuggen of beleefden en inschikkelijken ambtenaar heeft toegevoegd, of wel die toestand afhankelijk wordt gemaakt van de goede bedoelingen en inzigten van den bedaarden, braven en der zake kundigen, of wel van de grillige luimen, en om geen harder woord te gebruiken, van de verkeerd geplaatste gevoelens van den jeugdigen ambtenaar, die van surnumerair tot eene gewigtige betrekking, bijv. tot die van controleur, geroepen, zonder eenige ondervinding handelt, alleen het oog gevestigd houdende op de lessen van zijnen fiscalen leermeester.

Neen, Edelmogende Heeren! niets van dit alles vinden wij in het onderhavige wets-ontwerp. — Het groote en voorname doel schijnt vermeerdering van inkomsten voor de schatkist te zullen zijn; dit heeft de Regering vóór en boven alles in aanmerking genomen. Ook ik zal deze bedoeling geenszins misprijzen, wanneer dezelve hand aan hand ging met de opheffing mijner zoo even geopperde bezwaren en bedenkingen, en wanneer inderdaad de verwachting van vermeerdering konde worden verwezenlijkt; doch ik moet dit betwijfelen. Ik zie in dit ontwerp van wet, ik moet het nogmaals herhalen, grootendeels en op eenige weinige uitzonderingen na, niets anders dan eene voortduring, bestendiging en vermeerdering van het vicieuse, hetwelk in de bestaande wetten op het personeel wordt gevonden, terwijl het denkbeeld van vermeerdering van inkomsten voor de schatkist, mijns erachtens, niet verwezenlijkt zal worden.

Het zij mij thans geoorloofd, na dit aangevoerde en tot bevestiging van deze mijne gevoelens, in eene korte beschouwing van sommige artikelen van het wets-ontwerp zelf te treden en mij thans alleen daarbij te bepalen. Verder te gaan en terug te keeren tot de in dezen *bestaande* wetgeving acht ik niet gepast en ook zonder eenig nut; want en aan de Regering en aan U Edel Mogenden is het niet onbekend, welke menigvuldige gebreken daarin werden aangetroffen, en zoo dikwijls ter sprake zijn gebragt bij het onderzoek van het meermalen genoemde ingetrokken wets-ontwerp.

Op art. 1 vestigt zich dan al dadelijk mijne bijzondere aandacht. In de memorie van toelichting wordt met zoo vele woorden gezegd, dat men de belasting op de armoede wil afschaffen en den last voor den minvermogende verligten, en het schijnt dat ook daarom art. 1 in dien geest veranderd en gewijzigd wordt voorgedragen. Doch, Edel Mogende Heeren! is dit werkelijk het geval, en beantwoordt de voordragt aan deze belofte? Ik vermeen dit ontkennend te moeten beantwoorden, want voor al de gemeenten werkt de maatregel of in het geheel *niet*, of in geringe mate ten gunste, met uitzondering *alleen* van de meest bevolkte, van 48,000 zielen en daarboven. Daar toch alleen is de vrijstelling met 13 gulden verhoogd, terwijl in de minstbevolkte gemeenten dezelve op 18 gulden, en in die van 5000 tot 8000 zielen op 25 gulden is gebleven, zijnde aan al de anderen slechts eene verhooging van vrijstelling van *een* gulden toegevoegd. In diezelfde verhouding zijn nu ook de tarieven der vrijstellingen voor een derde en twee derden, voorkomende onder letter *a* en *b* van datzelfde artikel, opgemaakt. Mijne aanmerking op het eerste gedeelte is dus ook van toepassing op het laatste.

Geenszins benijd ik die meerdere uitgebreidheid van vrijstelling, welke men aan de meest bevolkte gemeenten gegeven heeft, doch ik moet aan den anderen kant ook ronduit bekennen de redenen niet te kunnen doorgronden, waarom men dezelve ook niet tot de gemeenten van geringere bevolking heeft uitgestrekt. Of zoude de Regering in der daad in den waan verkeeren, dat de bewoner van een huis, of laat ik liever zeggen van een hut van 18 gulden huurwaarde — ik zal mij hier tot de laagste klasse bepalen — personele belasting moet betalen en niet in de vrijstelling kan begrepen worden? ik kan, ik mag dit niet belooven! In een klein Rijk als het onze, valt het onderzoek ten deze niet moeijelijk, even zoo min als de waarheid te leeren kennen, mits men daartoe geschikte en onpartijdige personen uitkieze. Overigens werd toch in het wets-ontwerp der personele belasting in 1841 door de Regering zelve voorgesteld, om eene meerdere uitbreiding aan de vrijstellingen te geven, en de redenen die destijds daarvoor bestonden, zullen ook nu nog wel dezelfde zijn en behoorden ook nu althans niet uit het oog te zijn verloren, na de zoo even aangehaalde toezegging in de memorie van toelichting, en den door U Edel Mogenden bijna eenparig in het voorloopig verslag van den 24 Februarij jl., betrekkelijk het aanhangig wets-ontwerp, zoo duidelijk en ernstig uitgedrukten wensch, dat vrijdom van belasting wierd toegekend aan eene huurwaarde beneden de 25 in plaats van 18 gulden, voor de minst bevolkte gemeenten, van 30 gulden in gemeenten van 3000 tot beneden 5000 zielen, en zoo verder.

Eene andere reden moet er dus bestaan, welke het door de Regering in art. 1 voorgestelde kan wettigen, en wij vinden die in de beantwoording van het zoo even genoemde verslag, bladz. 2, § 3 en bladz. 3, § 6, alwaar de behoefte van de schatkist op den voorgrond treedt en de uitbreiding der vrijstellingen in den weg staat.

Alzoo, Edel Mogende Heeren! moet dan ook nu reeds wat regtvaardig en billijk is, aan het belang van de schatkist worden opgeofferd en de geringste, de minst vermogende standen *daarom alleen* worden betrokken in eene belasting, welke naar den geest van het stelsel en van dat middel zelf alleen den welstand en rijkdom moest treffen, — doch ik zal hiertoe niet medewerken. — Het is waar, 's lands finantien verkeeren in hoogst bedenkelijke omstandigheden; de deficits nemen toe en de achterstand is bovendien aanzienlijk, zoodat de toestand van het vaderland inderdaad bekommering en zorg verwekt en geene verblijdende toekomst hetzelve tegenlacht; — doch dat men dan tot meer krachtig werkende maatregelen de toevlugt neme, ten einde zoo mogelijk herstel aan te brengen, en geene geringe hulpmiddelen, zoo als de onderhavige, [illegible] welke [illegible] alleen niets afdoende zijn, maar bovendien het [illegible] behoeftigste [illegible] treffen, die reeds het penningske in de schatkist stort door [illegible] belastingen op de brandstoffen, het gemaal, geslagt, [illegible], zeep, enz.

Dit is evenwel niet de eenige beweegreden, Edel Mogende Heeren! [illegible] verbiedt om bij dit artikel der voordragt, datgene te bestendigen, [illegible] bestaande afkeure; neen, er is nog ééne, namelijk deze, dat — bij eene ongelijke werking der wet voor dezelfde klasse van menschen, zoo als gereedelijk is op te maken uit de 1ste alinea van § 6 der beantwoordingen, alwaar gezegd wordt, dat van zeer vele huizen van geringe huurwaarde de belasting wordt betaald, terwijl dan toch onze ondervinding wel andere resultaten zoude kunnen bijbrengen — daarenboven, bij de raming der middelen, de schatkist ook voor dit middel zich rijker waant te zijn, dan zij werkelijk is. Bij de opmaking der kohieren, wordt toch bij de bestaande omstandigheden, niet genoegzaam gelet op hen die niet betalen kunnen. Het bedrag der belasting wordt tot de volle hoogte uitgetrokken, als of alles gereedelijk zoude worden aangezuiverd: dit verhoogt het cijfer, terwijl later de groote kohieren van oninbare posten, genoegzaam bewijzen hoe verre de werkelijke ontvangsten beneden de raming zijn gebleven. Tot nadeelige gevolgen moet natuurlijk dusdanige handeling leiden, want de uitgaven kunnen alzoo niet meer door de middelen worden bestreden en van daar mede te deficits.

Ik zal evenwel de aandacht van U Edel Mogenden niet langer bij dit eerste artikel bepalen, even zoo min als bij de anderen, die daarmede in een zeker verband staan, met name het 3de en 5de; de gemaakte aanmerkingen zijn toepasselijk op allen, en het blijkt ten duidelijksten uit de drie te zamen genomen, niet alleen uit de tarieven zelve, maar ook uit de 2de alinea van pag. 1 der memorie van toelichting, dat de grootste steden in de vrijstellingen bevoorregt zijn boven de kleinste gemeenten en die van middelbaren rang.

Men veronderstelt dus in laatstgenoemden meerdere welvaart en eene meer toenemende bevolking, doch hoezeer bedriegt men zich door deze veronderstelling als waarheid aan te nemen, daar de bewijzen van het tegendeel zoo ruimschoots voorhanden zijn.

Eene *tweede aanmerking* heeft betrekking op het 11de artikel van het wets-ontwerp. In hetzelve wordt aan den houder van paarden der 1ste klasse eene remissie van een vijfde gedeelte der belasting verleend, wanneer hij zijn uitsluitend verblijf houdt in eene gemeente, welker kom eene bevolking van 3000 zielen niet te boven gaat, niet meer dan twee paarden van de 1ste klasse houdt en zijn bediende of zijne bedienden geen liverei dragen; en hoezeer ik nu inderdaad de overtuiging bezit dat er een groot onderscheid bestaat in het verschillend gebruik der paarden van die klasse, anders genaamd van gemak en weelde, en de billijkheid medebrengt dat hierin worde voorzien, zoo kan ik desniettegenstaande in de bepalingen van het artikel zoo als het daar is liggende, geen genoegen nemen. Een maatstaf van 3000 zielen als regel aan te nemen, acht ik ongerijmd, want niet de bevolking alleen, maar ook de drang der omstandigheden moet deze verligtende bepaling wettigen, en dit laatste kan alleen daar bestaan, waar in gemeenten ten platten lande, zelfs van eene meerdere bevolking, ieder middel van vervoer in het geheel niet, of zoo ja, dan zeer slecht in huur te verkrijgen is, en in dat geval toch wordt het houden van paarden eene wezenlijke behoefte. Ik wil hiermede niet beweren dat de remissie van een vijfde niet genoegzaam zoude zijn, integendeel ik geloof dat dezelve voldoende is, maar ik heb gemeend dit weinige te moeten zeggen, ten einde mijn gevoelen kenbaar te maken, dat er inderdaad een groot verschil bestaat tusschen wezenlijke behoefte en weelde in het houden van paarden der 1ste klasse in de groote steden en in die, welke van veel kleineren omvang zijn, om niet te spreken van de gemeenten ten platte lande, vooral in onze meer afgelegene provincien, waar onder andere oorzaken de slechte toestand der wegen zonder twijfel hiertoe veel zal bijdragen.

Beveelt zich het artikel alzoo van die zijde niet te gunstig aan, de reden waarom de remissie van een vijfde zal vervallen, kan ook mijne goedkeuring niet wegdragen. Men vermengt hier twee grondslagen, den 5den en 6den namelijk, onder een, en terwijl de Regering in de voordragt erkent dat er in den 6den, ten opzigte der paarden een onderscheid tusschen behoefte en weelde moet worden gemaakt, stelt men evenwel, mijns inziens, geheel ten onregte dat onderscheid afhankelijk *alleen* van de kleeding eens bedienden.

Wanneer deze toch liverei draagt, zoo redeneert men, dan vloeit zulks voort uit eenen meerderen welstand, uit weelde en in dat geval moet de remissie vervallen. Doch Edel Mogende Heeren! ik noem dusdanige redenering onjuist, want, ofschoon ik gaarne erken en volledig beaam, dat een bediende in liverei gekleed, een uithangbord van weelde, en meestentijds, ofschoon dan toch ook niet altijd, een kenmerk van meerderen welstand en welvaart is, zoo zoude men, die redenering aannemende, eene nieuwe en bijzondere soort van belasting scheppen, alleen voor de belastingschuldigen die in gemeenten beneden de 3000 zielen wonen en reeds volgens § 2 van art. 16 der wet van 1833 een bediende hadden aangegeven; daarbij, noch bij het daarop volgende art. 17 wordt over liverei gesproken, en is het aan den belastingschuldige overgelaten om aan zijnen bediende zoodanige kleeding te geven, als hij zal goedvinden. — Thans zoude hem die vrijheid, behalve met opoffering van geld en verlies van eene allezins billijke vrijstelling, in eenen anderen grondslag worden ontnomen. Zijn toestand zoude dus in dezen 5den grondslag niet gelijk staan met de belastingschuldigen in alle andere gemeenten boven de 3000 zielen, van welke zoo velen zelfs twee livereibedienden op het rijtuig medevoeren; een ontegensprekelijk bewijs van weelde voorwaar, en hetwelk dan ook bij al het andere in aanmerking behoorde te komen.

Gaarne wil ik medewerken om de weelde boven alles te belasten, want dit is het doel en de strekking eener personele wet; doch om hiertoe te geraken, mag zelfs onder de voornaamste en gegoedste klasse geene onbillijkheid of onregtvaardigheid plaats grijpen.

Dat men alzoo den 5den en 6den grondslag ieder afzonderlijk en op zich zelven staande beschouwe, ten einde de 6de met betrekking tot het gebruik der paarden van de eerste klasse, van die gebreken worde gezuiverd, welke daarin, volgens het gevoelen der Regering zelve, worden aangetroffen, en de 5de aangevuld met eene bepaling, die dadelijk, zonder eenig maatschappelijk nadeel te veroorzaken, de weelde moet treffen, waar en ten welke plaatse die dan ook moge zijn, namelijk, dat van iederen bediende, welke liverei draagt, eene verhoogde belasting zal worden betaald.

Op deze wijze zal hetgeen de schatkist aan den eenen kant verliest, ruimschoots kunnen worden vergoed door andere opbrengsten, terwijl daarenboven de wet eene meer billijke en regtvaardige strekking zal erlangen.

Eene *derde aanmerking*, waarbij ik eindelijk nog eenige oogenblikken zal moeten stilstaan, betreft art. 16, de instelling van een fonds voor kwade posten. — In het laatste tijdsverloop en ook nu onlangs bij de discussien over de veranderingen in de patent-wet, hebben eenigen Uwer Edel Mogenden, onder anderen drie mijner geachte ambtgenooten, waarvan twee uit Overijssel, hier voor mij gezeten, en een uit Drenthe, het aanzijn van dergelijke en andere bijzondere fondsen bestreden en van de instelling van nieuwe den grootsten afkeer betoond. — Gaarne wil ik mij aan die leden aansluiten, welke in dien geest spraken, want hunne gevoelens zijn ook de mijne, en verklaar ik daarom ook thans ronduit, dat, al bestonden er geene andere redenen die mij het wets-ontwerp als onaannemelijk deden beschouwen, de creatie van dat nieuwe bij art. 16 van het ontwerp, alleen genoegzaam zoude zijn, om eene negative stem daarover uit te brengen. Met die leden vraag ik nogmaals, waartoe is de instandhouding en de instelling van alle die bijzondere fondsen noodig? Waartoe noodelooze complicatien in de finantien daargesteld, terwijl eenvoudigheid meestentijds het kenmerk der waarheid is, en aan den minstkundige goede en begrijpelijke inzigten kan geven. Ik weet het, men zal ook mij toevoegen dat het behouden der fondsen voor kwade posten, zeer nuttig, ja zelfs noodzakelijk is om eene meer geregelde administratie daar te stellen en te behouden, en de verrekeningen der oninbare posten, ontheffingen, verminderingen, enz. gemakkelijker en ordelijker te doen plaats hebben; doch deze antwoorden kunnen mij niet bevredigen. — Na het einde van ieder dienstjaar kunnen de finantiële ambtenaren weten, hoeveel de opbrengst der belastingen is geweest, en ook hun zijn alsdan de oninbare posten, enz. niet onbekend. Wanneer deze laatste nu slechts van het onzuivere rendement worden afgetrokken, dan moet het zuiver bedrag natuurlijkerwijze bekend worden, en kan en behoort deze verrekening alzoo na den afloop van ieder dienstjaar plaats te hebben, dat is van Mei tot Mei, het tijdvak waarmede deze personele belasting begint en eindigt, dan bestaat er ten minste geene reden hoegenaamd, welke eene voorloopige verevening in den weg zoude staan, om bij het begin van iederen jaarkring, het resultaat van het vorig afgeloopen jaar, dat is van den eersten Januarij tot den laatsten December, te leeren kennen. De justificatie door de rekenpligtige ambtenaren te doen, blijft toch, in welk geval dan ook, dezelfde; het onderscheid in de wijze van uitvoering, in de verrekening is echter hierin gelegen, dat de eene zich door eenvoudigheid aanbeveelt, terwijl de andere, door tusschenkomst van het fonds voor kwade posten geschiedende, zich verdubbelt, want het fonds is, om mij zoo eens uit te drukken, een tusschen geschoven persoon, die eerst met

de comptabele ambtenaren de betalingen sluit, om later wederom met de rekenkamer te vereffenen, eene zamenkomst die inderdaad niet noodig is.

In de vroegere en nog thans bestaande wetten op het personeel, welke belasting reeds sedert zoo vele jaren in werking is, was eene bepaling omtrent zoodanig fonds onbekend, en is wel immer de wensch geuit om daarin te voorzien? Neen, Edel Mogende Heeren! het is *thans* voor de eerste maal, dat de Regering deze instelling begeert, welke bij de tegenwoordige opbrengst der belasting jaarlijks tot een bedrag van ruim vier en eene halve ton gouds kan opklimmen — *thans* nu zij weet hoe vele stemmen zich in het algemeen tegen de bijzondere fondsen verheffen! Men zegt, administratief bestaat hetzelve reeds en men wil er daarom een wettelijk aanwezen aan geven, doch dit is voor mij geene afdoende reden: integendeel het doet mij leed, dat ik dit argument heb hooren aanvoeren, want de Regering had het onwettig bestaan hoe eer hoe beter moeten opheffen, om alzoo meer in overeenstemming met de op dit stuk in werking zijnde wetten te handelen.

Ten slotte, Edel Mogende Heeren! wil ik hier nog bijvoegen, dat ik onbillijk zoude zijn, wanneer ik geene hulde deed aan eenige weinige goede bepalingen, welke in het thans in behandeling zijnde wets-ontwerp worden aangetroffen, en waaronder de verminderde belasting der dienstmeisjes tusschen de 15 en 18 jaren eene eerste en voorname plaats bekleedt; maar ik *moet* dat goede opofferen aan die bezwaren, welke ik zoo even voordroeg, en welker reeks ik nog zoude kunnen vermeerderen met de bepaling van art. 4, betrekkelijk de belasting wegens de haardsteden, ten gevolge waarvan de ondervinding misschien zal doen zien, hoe nadeelig iedere overdrevene opvoering in belastingwetten werkt, — en met de 5de paragraaf van art. 7, waarvan de inhoud, volgens mijne beschouwing in verband met het gevoelen van meer deskundigen, zoodanig is, dat de executie moeijelijk en in sommige gevallen hoogst onaangenaam zal worden, dewijl hier wederom veel van de inzigten der finantiële ambtenaren zal afhangen en hunne meerdere of mindere fiscaliteit en gestrengheid eenen beslissenden invloed op het lot der contribuabelen moet uitoefenen, even gelijk zulks door de ondervinding reeds zoo herhaalde malen is bevestigd, ten gevolge der bepalingen van art. 16 der wet van 1833, waarvan het zoo even genoemde art. 7 een bijvoegsel moest worden.

Edel Mogende Heeren! ik zal uwe aandacht evenwel niet langer vermoeijen en eindige dus met te verklaren dat ik *tegen* het wets-ontwerp zal stemmen, niet alleen om de vele gebreken die ik vermeen daarin aan te treffen, maar ook omdat ik door de aanneming niet gaarne zoude willen bestendigen de wetten van 1833 en 1835, welke tot zoo vele en gegronde klagten aanleiding geven.

PROGRAMMA

VAN DE

TENTOONSTELLING VAN VOORTBRENGSELEN

VAN

FRIESCHE NIJVERHEID EN KUNST.

De Ondergeteekende heeft de eer aan het Publiek mede te deelen:

1°. Dat alle Voortbrengselen uit Fabrijken en Werkplaatsen van allerlei aard, zoo als Goud- en Zilverwerk, Geweefde stukken van allerhande stoffen, Katoenen- Linnen- en Zijden-Garens, Kastenmakerswerk, Muzijk-Instrumenten, Kunstwerken en Werktuigen, Pelterijen en Hoedenfabricaat, voorwerpen van IJzer, Koper, Tin en Blik, Druk- Bind- en Karton-Werk, Lederwerk, Mandewerk, Kuipwerk, Aardewerk, Wagenmakers- en Zadelmakerswerk, Schilderijen, Teeken- Borduur- Pen- en Plaatwerken zullen kunnen worden ingezonden.

2°. Dat deze inzending moet geschieden tusschen den 20sten en 27sten Junij dezes jaars, van 's morgens 10 tot 's avonds 6 uren, aan het lokaal van den Heer *W. van der Wielen*, in de Sacramentstraat, uitgezonderd Zondag den 25sten, op welken dag het lokaal gesloten blijft.

3°. Dat de Directie voor de ingezondene voorwerpen, welke vooral goed ingepakt moeten zijn, aan de brengers een bewijs van ontvangst zal geven, terwijl men den eigenaars verzoekt eene korte omschrijving of opgave dier voorwerpen bij dezelve te willen voegen.

4°. De inzenders gelieven tevens, wanneer zij daartoe genegen zijn, den prijs van ieder stuk op te geven, opdat hetzelve door iemand der onderscheidene bezigtigers des te spoediger kan worden aangekocht, zullende echter de aflevering niet eerder dan na de eindiging der Tentoonstelling kunnen geschieden, waartoe ieder zich verbindt.

5°. Dat de Directie den belanghebbenden in het bijzonder te kennen geeft, dat zij niet uitsluitend Kunstwerken op deze Tentoonstelling zal plaatsen, maar ook voorwerpen van algemeen en dagelijksch nut, weshalve ieder in zijn vak, het voortbrengsel moge nog zoo gering schijnen, het beste levere wat hij daarvan kan vervaardigen.

6°. Dat na den afloop der Tentoonstelling zoo veel mogelijk van alles zal worden aangekocht, ten behoeve eener voorgenomene Verloting, zullende datgene wat onverkocht mogt blijven, aan de eigenaars worden terug gezonden.

7°. Dat het doel dezer geheel Friesche Tentoonstelling is, bevordering van Handel, Nijverheid en Kunst; waarom dan ook de ingangsgelden niet hooger gesteld zijn dan slechts 25 Cents, vermits eene volksonderneming insgelijks voor het volk toegankelijk moet wezen.

8°. De opbrengst der ingangsgelden zal, na aftrek der gemaakte kosten, aan de verschillende Armbesturen worden uitgereikt, *zonder onderscheid van Godsdienst.*

De Directeur der Tentoonstelling,
M. H. DE GRAAFF.

PROGRAMMA.

Het BESTUUR der AKADEMIE van *Beeldende Kunsten, Bouw-, Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde*, onder den naam *MINERVA*, te *Groningen*, heeft, in deszelfs vergadering van den 16 Maart 1843, ingevolge art. 59 der Wet dier Akademie, besloten, onder herhaalde opgave van het daarbij vermeld onderwerp, aangezien er in het vorig jaar geenerlei stuk is ingekomen, aan de binnenlandsche Kunstoefenaars uit te loven eenen *verhoogden prijs*, en wel: een GETUIGSCHRIFT en TWINTIG VIJFGULDENSTUKKEN, in het vak der SCHILDERKUNST, voor de best geoordeeld wordende Schilderij, geheel afgewerkt, hoog 50, breed 60 Nederlandsche duimen, voorstellende: *vier of vijf kinderen spelende bij eenen omgewaaiden Eikenboom, met verdere stoffaadje.*

De ter mededinging in te zendene stukken moeten, voorzien van eene zinspreuk of een ander kennelijk merk, insgelijks vermeld op een daarbij te voegen, behoorlijk verzegeld naambriefje, vóór den 1 October 1843, vrachtvrij worden ingezonden aan het gebouw der Akademie, onder adres van den Secretaris. In het naambriefje moet de naam en de woonplaats van den maker vermeld staan en kan daarin, des verkiezende, de prijs worden bepaald, waarvoor deze het stuk, in geval van bekrooning, in eigendom aan de Akademie wil afstaan; ingeval de schilderij wordt aangekocht, zal de schilder ontheven zijn van de anders op hem rustende verpligting, om eene teekening of volledige schets in kleuren dier Schilderij, ter zelfder grootte als het bekroonde Schilderstuk, en vóór de teruggave van het stuk aan de Akademie kosteloos te verschaffen. De uitreiking van den uitgeloofden en behaalden prijs zal plaats hebben in de jaarlijksche vergadering der Leden van de Akademie, in de maand Januarij 1844, — terwijl het terug vragen der niet bekroonde stukken zal moeten geschieden binnen den tijd en op de wijze, nader te bepalen bij de bekendmaking van den uitslag der beoordeeling.

Groningen, *Het Bestuur voornoemd,*
den 20 Maart 1843. Namens hetzelve,
Mr. A. MODDERMAN, *Secretaris.*

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar zullen geveild worden, te *Amsterdam* op *Vrijdag den 28 April 1843*:

28,064	Kranjangs en Kanassers	JAVA SUIKER,	liggende	*aldaar.*
10,277	dito	dito	dito	te *Rotterdam.*
4,877	dito	dito	dito	te *Middelburg.*
3,711	dito	dito	dito	te *Dordrecht.*

Waarvan de Notitien met de Veil-Conditien, in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, VAN DER HOUVEN, *President.*
den 28 Maart 1843. KOOIJ, *Directeur fungerend Secretaris.*

Uit de hand te koop of te huur,

Om op den 12 Mei e. k. te aanvaarden: Eene nette en van vele gerijfelijkheden voorziene BURGER HUIZINGE, met 2 Kamers, Keukentje en Voorhuis, en met een daarachter gelegen TUIN, voorzien van onderscheidene fijne Vruchtboomen, staande in de Buren te Oostermeer. Te bevragen bij P. A. SNOEK, te Tietjerk.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, maken bekend, dat door hun, ter voldoening aan eene Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van Vriesland, van den 17 December 1842, no. $\frac{16}{282}$ en $\frac{16}{281}$, ter aanvulling van de, ingevolge het Provinciaal Reglement van 1836, vroeger opgemaakte leggers, al nog is opgemaakt: *een LEGGER van Onderhoudpligtigen van den TREKWEG onder het behoor dezer Grietenij, en van de WALLEN van dien Weg.* — Dat deze Legger gedurende den tijd van *twee maanden*, te rekenen van den 11 dezer, dagelijks des voormiddags van 9 tot 12 ure, ter Secretarie dezer Grietenij te Sexbierum ter visie ligt; — en dat zij die zich bij het in dien Legger gestelde bezwaard mogten vinden, zich deswege Schriftelijk aan hun Grietman en Assessoren zullen moeten adresseren, *vóór den 12 Julij eerstkomende.*

Sexbierum, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 8 April 1843. H. B. VAN DER HAER.
Ter ordonnantie van dezelven,
E. J. ALTA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN KOLLUMERLAND EN NIEUW-KRUISLAND, convoceren door deze de Hervormde Floreenpligtigen van navolgende dorpen; om, tot het opnemen der onderscheidene Kerkerekeningen, over 1842, te compareren, op navolgende plaatsen en tijden:

Wegens *Kollumerzwaag*, den 28 April 1843, in de Kerk aldaar, des voormiddags 9 ure.
" *Westergeest*, denzelfden dag, in dezelfde Kerk, des voorm. 10½ ure.
" *Oudwoude*, denzelfden dag, in dezelfde Kerk, des middags 12 ure.
" *Kollum*, denzelfden dag, op het Grietenijhuis, des namidd. 4 ure.
" *Augsbuurt*, den 29 April 1843, in de Kerk aldaar, des voorm. 9½ ure.
" *Burum*, denzelfden dag, in dezelfde Kerk, des voormiddags 11 ure.

Kollum, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 11 April 1843. Bij des Grietmans absentie, de Assessor,
K. RITSMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. IJ. DE JONGH.

HET DIJKSBESTUUR van *Wonseradeels Zuider Zeedijken*, zal, op Zaturdag den 22 April 1843, des voormiddags ten elf ure, in het Logement de Wijnberg te Bolsward, presenteren aan te besteden:

1. De leverantie van 300 GREENEN PALEN van 71 palmen.
 200 dito dito — 63 ———
 200 dito dito — 36 ———

2. Het maken van een nieuwe BRUG, met de levering van MATERIALEN en ARBEIDSLOONEN, over de Dijkvaart bij Doniaburen onder Ferwoude; waarvan het Bestek ter lezing ligt bij, en aanwijzing zal worden gedaan door den Strandmeester GABE RIEMERS DE VRIES, wonende op Doniaburen voornoemd.

ARMVOOGDEN van *Beetgum*, brengen ter kennis der belanghebbenden, dat de betrekking van VADER en MOEDER in het Armhuis aldaar, waaraan, behalve vrije Woning, Vuur en Licht, benevens de Kost is verbonden een vast jaarlijks Tractement van *f* 60, en het aandeel in de verdiensten van het huis, met de maand September vacant zal worden, en noodigen alzoo gehuwde lieden met weinig of zonder kinderen, welke genegen zouden zijn die betrekking te vervullen, bij deze uit, om zich daartoe, in perzoon of bij vrachtvrije brieven, met overlegging der vereischte bewijzen van goed gedrag, aan te melden in de Herberg te Beetgum, op 1 Mei 1843, des voormiddags tusschen 10 en 12 ure; wordende de belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, dat bij voorkeur in aanmerking zullen komen de zoodanigen, welke behoorlijke kennis van den Vlasbouw bezitten.

Beetgum, *Namens Armvoogden van Beetgum,*
den 13 April 1843. J. E. VAN AISMA, *Armvoogd.*

DE DIRECTIE DER FRIESCHE STOOMBOOT-REEDERIJ, gevestigd te *Harlingen*, zal, op Zaturdag den 22 April aanstaande, des avonds ten zes ure, in het Heeren Logement aldaar, ingevolge art. 21 der voorwaarden, rekening doen van de door haar, over het vorige jaar, gehoudene administratie, en worden de Deelhebbers in dezelve, zoo tot het bijwonen daarvan, als het benoemen van eenen Commissaris, overeenkomstig art. 14 der voorwaarden, in de plaats van wijlen den WelEdelen Heer *F. D. Fontein*, bij deze uitgenoodigd.

Harlingen, CORN. HARMENS.
den 10 April 1843. A. J. RODENHUIS.

A. D. SMIT, Arrondissements Deurwaarder te Hindelopen, zal, ten verzoeke van den Secretaris J. ALBERTS, aldaar, op Zaturdag den 22 April 1843, des morgens ten 9 ure, ten huize van *Johannes J. Feenstra*, Landbouwer in het Workumer Nieuwland, onder het behoor der stad Workum, wat de posten beneden de *f* 20 betreffen, tegen contante betaling, en wat die daarboven aangaan op 6 maanden Crediet, tegen voldoende Borgstelling, presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend BESLAG VEE, bestaande voornamelijk in: 20 melke en kalve Koeijen, 2 vare Dito, 8 melke en kalve Rieren, 5 Hokkelingen en 1 twenter Bul, 3 Paarden, waaronder 1 zwart langstaart vool Merrie, 1 zwart bles twenter Merrie, en 1 dito enter Merrie; voorts 1 Kapwagentje, 1 Bolderwagen en 1 Chais; alsmede tien koperen Emmers, 6 houten Dito, 25 koperen Melkaden, 20 houten Dito, 1 koperen Kaasketel, 1 Kaaspers, 20 ijzeren Klaauwen, 4 Molkenvaten en 50 Nederlandsche ponden gedroogd Spek; benevens Harken, Vorken, en hetgeen verder tot eene compleete Boerderij behoort.

NB. Er zullen bij deze gelegenheid eenen Koekhakblokken, Tappers of andere Venters in de Schuur of op het Hornleger worden toegelaten.

MEN zal op *Zaturdag* den 29 *April* 1843, des middags ten 12 ure, in het Logement *het Hof van Holland* te *Muiden*, ten overstaan van den te Naarden residerenden *Notaris* C. P. DE ROEPER, in het openbaar *veilen* en *verkoopen*:

Een HEK TJALKSCHIP, genaamd *de twee Gebroeders*, hebbende eene inhoudsgrootte van *negen en negentig ton*, thans liggende te Muiden, met staand en loopend *Wand* en deszelfs uitmuntenden *Inventaris*, bevaren geweest bij *Hendrik Sjoerds van der Meer*.

De Verkoopsvoorwaarden zullen 8 dagen vóór en op den verkoopdag ten Kantore van genoemden Notaris te Naarden, en het Schip en toebehooren gedurende dien tijd te Muiden ter bezigtiging zijn, en aldaar de verlangde aanwijzing geschieden door den Mr. Scheepstimmerman PIETER VAN VEEN.

UIT DE HAND TE HUUR, voor den tijd van 5 jaren, op aannemelijke voorwaarden:

Eene schoone BOEREN HUIZINGE, met BUITHUIS, HIEMINGE en WATERMOLEN, alsmede een stuk uitmuntend WEIDLAND, *het Fentje* genaamd, alles gelegen aan den Rijdweg te Warga, groot 3 bunder ruim 20 roede, en bevoorregt met *f* 98 jaarlijksch maalgeld; het Land dadelijk en de Huizinge den 12 Mei 1843 te aanvaarden.

Wie gading maakt, vervoege zich liefst binnen 14 dagen ten huize van den eigenaar HENDRIK PIETERS VAN DER GOOT, Landbouwer te Zwichem.

TE HUUR, *achter de Hoven alhier*, in de Harmonij: Een HUIS, met ruim ZOMERHUIS en BLEEK, geschikt voor Zomer- en Winterwoning, voor een gezin zonder kinderen wordt slechts geregardeerd. Te bevragen bij H. SMEEDING, op de Turfmarkt te Leeuwarden.

ALl wie iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van PIER JANS WESTRA, in leven Verwer en Winkelier te Tirns, worden verzocht, opgave of betaling te doen aan den Heer GEERT HOUWINK Jz. of aan SJOERD TEN CATE Bz., te Sneek, vóór of uiterst op den 3 Mei 1843.

DE Ondergeteekenden Linnenverwers, uit de Leeuwarder Couranten van den 4 en 7 April jl. ontwaard hebbende, dat door de Heeren *P. van der Veer Cz.* en *P. Haga*, te Sneek, het verwloon is gesteld op *f* 15 de 1000 el, brengen dien ten gevolge door deze ter kennis van hunne geëerde begunstigers en van allen welke hun in het vervolg zouden willen begunstigen: 1°. Dat zij het Contract, aangegaan bij notariële akte van den 13 Maart 1838, waarbij het verwloon op *f* 18,75 de 688 Ned. el was gesteld, voor ontbonden houden, en 2°. Dat zij voor het vervolg hunne verwloonen zóó laag zullen stellen, als de verhoeding van den totalen ondergang hunner fabrijken, het hun zal veroorloven.

Omtrent kleur, kalander en in het algemeen eene solide, nette en prompte behandeling belovende, bevelen zij zich minzaam bij een ieder aan.

Den 11 April 1843. J. A. JORRITSMA, *van Franeker.*
H. PATER, *van Leeuwarden.*

DE Ondergeteekende de KOEK- en BANKETBAKKERIJ van den Heer R. LAM, op de breedzijde van de Nieuwestad, letter E, no. 40, laatstelijk bewoond door Mej. de Wed. TUINHOUT, van hebben af aan overgenomen hebbende, maakt zulks, langs dezen weg, aan het Publiek bekend, en vindt zich verpligt zich in de gunst van zijne geëerde Stad- en Landgenooten te recommanderen; belovende eene prompte en civiele behandeling, en alles te zullen aanwenden, wat kan strekken, om zich die recommandatie waardig te maken.

Leeuwarden, den 12 April 1843. G. B. TUININGA.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.